

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет Мистецтв і моди
Кафедра Моди та стилю

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

на тему: «Проектування творчої колекції декоративних подушок»

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості

Освітня програма Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів

Виконала студентка групи МгШМК-24

Марія КОСМІДАЙЛО

Науковий керівник д.філ., доц.

Галина ОЛІЙНИК

Рецензент _____

М.Київ, 2025 рік

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет Мистецтв і моди

Кафедра Моди та стилю

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості

Освітня програма Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри МС

Тетяна СТРУМІНСЬКА

(підпис)

«04» серпня 2025 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ СТУДЕНТУ

Космідайло Марії Олексіївні

1. Тема проєкту: Проєктування творчої колекції декоративних подушок
Науковий керівник проєкту Олійник Галина Миколаївна д.філ., доц. затверджені
наказом закладу вищої освіти від 16.09.2025 р. №209-уч
2. Вихідні дані до кваліфікаційного проєкту: нормативна документація, інформація про напрямок розвитку моди, споживачів, новітні матеріали та технології.
3. Зміст кваліфікаційного проєкту (перелік питань, які потрібно опрацювати): Вступ, Розділ 1 – Допроєктні дослідження, Розділ 2 – Графічна композиція колекції, Розділ 3 – Конструкторський, Розділ 4 – Технологічний, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.
4. Дата видачі завдання 4 серпня 2025 року

5. Консультанти розділів кваліфікаційного проєкту

Розділ	Ім'я, пізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	Олійник Галина д.філ., доц.		
Розділ 1	Олійник Галина д.філ., доц.		
Розділ 2	Олійник Галина д.філ., доц.		
Розділ 3	Олійник Галина д.філ., доц.		
Розділ 4	Олійник Галина д.філ., доц.		
Висновки	Олійник Галина д.філ., доц.		

6. Дата видачі завдання 4 серпня 2025р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного магістерського проєкту	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	серпень 2025 р.	
2	Розділ 1 – Допроєктні дослідження	серпень-вересень 2025 р.	
3	Розділ 2 – Графічна композиція колекції	вересень-жовтень 2025 р.	
4	Розділ 3 – Конструкторський	жовтень 2025 р.	
5	Розділ 4 – Технологічний	жовтень 2025 р.	
6	Висновки	листопад 2025 р.	
7	Оформлення (чистовий варіант)	листопад 2025 р.	
8	Подача кваліфікаційного проєкту науковому керівнику для відгуку	листопад 2025 р.	
9	Подача кваліфікаційного проєкту для рецензування (за 12 днів до захисту)	листопад 2025 р.	
10	Перевірка кваліфікаційного проєкту на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	листопад 2025 р.	
11	Подання кваліфікаційного проєкту завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	листопад 2025 р.	

З завданням ознайомлений:

Студент _____ Марія КОСМІДАЙЛО

Науковий керівник проєкту _____ Галина ОЛІЙНИК

АНОТАЦІЯ

Космідайло М.О. Проектування творчої колекції домашнього текстилю. Рукопис.

Дипломний кваліфікаційний проєкт за спеціальністю 182 Технології легкої промисловості освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2025 рік.

В дипломному магістерському проєкті досліджено сучасні тенденції моди щодо текстильних виробів та конструктивні особливості виготовлення виробів з буфами. Визначено основні характеристики споживача та проаналізовано модні тенденції цього сезону. Виконано розробку дизайн-проєкту колекції декоративних подушок. Надано основні принципи виготовлення, охарактеризовано матеріали та обладнання. На основі отриманих даних виготовлено колекцію моделей декоративних інтер'єрних подушок з буфами.

Ключові слова: подушки, буфи, колекція, текстиль, меренга.

Kosmidaylo M.O. Designing a creative collection of home textiles. Manuscript. Diploma qualification project in the specialty 182 Light Industry Technologies of the educational program “Modeling, Designing and Artistic Decoration of Light Industry Products” – Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2025.

The diploma master's project investigated modern fashion trends in textile products and design features of manufacturing products with poufs. The main characteristics of the consumer were determined and the fashion trends of this season were analyzed. A design project for a collection of decorative pillows was developed. The basic principles of manufacturing were provided, materials and equipment were characterized. Based on the data obtained, a collection of models of decorative interior pillows with poufs was made.

Keywords: pillows, poufs, collection, textiles, meringue.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 – ДОПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Характеристика процесу проєктування творчої колекції домашнього текстилю

1.2 Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду текстилю для проєктування

1.3 Функціональний аналіз об'єкту проєктування. Визначення споживчих вимог до текстилю

1.4 Технологічний аналіз об'єкту проєктування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення текстилю

1.5 Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми текстилю відповідно сучасним тенденціям моди

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2 – ГРАФІЧНА КОМПОЗИЦІЯ КОЛЕКЦІЇ

2.1 Розробка творчої концепції колекції

2.2 Розробка творчої ідеї для створення колекції

2.3 Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ

2.4 Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції

2.5 Розробка творчих ескізів моделей колекції. Вибір матеріалів

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3 – КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

3.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

3.2 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції

3.3 Розробка первинних креслень деталей конструкцій моделей колекції

3.4 Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу творчої колекції

3.5 Розробка лекал однієї з моделей колекції декоративних подушок

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4 – ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

4.1 Обґрунтування параметрів виготовлення моделі декоративної подушки

4.2 Розробка технологічної послідовності обробки моделі декоративної подушки

Висновки до розділу 4

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність теми обумовлена питанням створення комфортного, естетично привабливого житлового простору займає важливе місце в сучасному дизайні. Стильний інтер'єр сьогодні відіграє не лише практичну, але й емоційну функцію – він впливає на самопочуття людини, формує її настрій, відображає її індивідуальність. В умовах зростаючої популярності свідомого споживання та інтересу до декорування простору, особливої актуальності набуває напрям проєктування домашнього текстилю. Такі вироби не лише задовольняють побутові потреби, а й стають елементами інтер'єрної композиції, засобами емоційного комфорту та елегантного наповнення простору.

Сучасні тенденції в індустрії дизайну інтер'єру демонструють зростаючий попит на персоналізовані, фактурні, тактильно приємні текстильні вироби, що поєднують в собі функціональність і художню виразність. Особливу нішу займають подушки декоративного призначення, які можуть бути не лише практичними, а й виступати акцентними елементами в оформленні житлового простору. Саме тому розробка колекції подушок, яка базується на застосуванні складних фактурних рішень, зокрема буфів, є доречною та обґрунтованою з точки зору сучасного дизайнерського підходу.

Об'єктом дослідження є декоративні вироби домашнього текстилю, зокрема інтер'єрні подушки. Предметом дослідження виступають художньо-конструктивні принципи проєктування текстильних виробів з авторською фактурною поверхнею.

Метою дослідження є розробка творчої колекції декоративних подушок з фактурною поверхнею й використанням різноманітних технік оздоблення, що відповідають актуальним тенденціям інтер'єрного дизайну.

Завдання дослідження:

- вивчити тенденції розвитку домашнього текстилю на українському та зарубіжному ринках;
- проаналізувати естетичні уподобання цільової аудиторії;
- дослідити сучасні технології створення об'ємної фактури на текстильних

поверхнях;

- здійснити пошук творчого джерела та створити колажі, що визначають стилістичне спрямування колекції;
- розробити ескізи моделей та виконати композиційний аналіз виробів;
- обґрунтувати вибір матеріалів, кольорової гами, форм та технік декорування;
- виготовити авторські зразки виробів;
- оцінити практичне застосування результатів дослідження.

Об'єктом є декоративні вироби домашнього текстилю, зокрема інтер'єрні подушки.

Предметом дослідження є проєктування творчої колекції декоративних подушок.

Методи дослідження. Теоретичною й методологічною базою роботи виступає комплексний підхід до проєктування виробів для інтер'єрного текстилю. У процесі дослідження застосовано системно-структурний та морфологічний аналіз для узагальнення інформації про сучасні тенденції розвитку декоративних виробів. Використано композиційно-конструктивний та порівняльний методи для оцінки аналогів та визначення їх художніх характеристик. Задіяно метод художнього узагальнення та візуально-образний підхід для трансформації творчих ідей у модель-образи. Графічні матеріали створено за допомогою програм Sketchbook, Adobe Photoshop та Xara Design Pro 10.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у визначенні взаємозв'язку між традиційними декоративними техніками, зокрема буфів та сучасними концепціями проєктування текстилю. Це поєднання спрямоване на формування виробів, які відповідають актуальним естетичним орієнтирам і тактильним потребам споживачів, забезпечуючи гармонію між історичною спадщиною та інноваційними дизайнерськими рішеннями.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в створенні унікальної творчої колекції декоративних подушок, яка може бути використана у

професійній діяльності студій з дизайну інтер'єру, творчих майстерень, а також у створенні осель з елементами оригінального декору.

Апробація результатів дослідження представлено на IX міжнародній науково-практичній конференції текстильних та фешн-технологій – 2025: Проєктування колекції декоративних подушок з використанням буфів (16 жовтня 2025 р., Київ). Колекцію “Тінь Індиго” представлено на міжнародному конкурсі молодих модельєрів-дизайнерів “Печерські Каштани”

Публікації:

1. Г. Олійник, О. Колосніченко, Т. Луцкер, М. Космідайло. Проєктування колекції декоративних подушок з використанням буфів. Збірник тез доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції текстильних та фешн-технологій KyivTex&Fashion, м. Київ, 16 жовтня 2025 року.

Обсяг і структура дипломної роботи. Дипломна робота викладена на 89 сторінках комп'ютерного тексту (без додатків), складається зі вступу, трьох розділів, включає 16 табл., 19 рис., список використаних джерел містить 45 найменувань, 23 додатки на 13 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ДОПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Характеристика процесу проєктування творчої колекції домашнього текстилю

Проєктування творчої колекції моделей одягу – це складний і багатоетапний процес, який вимагає поєднання креативного мислення, знань з композиції, матеріалознавства, технології та розуміння сучасних модних тенденцій.

Першим етапом процесу проєктування є постановка творчого завдання, яка передбачає чітке визначення теми, ідеї, мети та змісту колекції. На цьому етапі визначається концептуальний напрямок проєкту, орієнтуючись на сучасні дизайнерські виклики та запити цільової аудиторії. Творчий задум базується на прагненні сформувати відчуття комфорту, тепла й тактильної насолоди в межах приміщення через декоративні елементи – подушки з об'ємною фактурою, створеною за допомогою техніки буфів. Таким чином, ще на початковому етапі визначається, що форма й фактура у цьому проєкті будуть головними носіями емоційного посилення виробів. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям дизайн-мислення, де важливу роль відіграє емоційна складова продукту [4].

Другий етап – дослідницький. Він включає вивчення аналогів, ринку, модних тенденцій, запитів споживача, історичного контексту, а також конструктивно-технологічних аспектів. Аналіз сучасних тенденцій в дизайні текстилю та інтер'єру, зокрема стильові напрями, кольорові гами, популярні матеріали й декоративні техніки. Використано метод порівняльного аналізу, що дозволив виявити актуальні стилістичні напрями – зокрема, дофаміновий інтер'єр, мінімалізм, бохо, еко-дизайн – та визначити запити цільової аудиторії. Встановлено, що понад 70% опитаних споживачів надають перевагу виробам з виразною фактурою та цікавим оздобленням [5]. Особливу увагу приділено техніці буфів, яка розглядається як ключовий засіб формування об'ємної поверхні. У

роботі використано класифікацію буфів, запропоновану Єжовою О.В. [6], що дозволило систематизувати варіанти декоративного моделювання.

Наступним етапом є формування художньо-образного рішення колекції. Цей процес передбачає вибір творчого джерела, створення мудборду, створення образів, які слугують основою для майбутніх ескізів. Художній пошук ґрунтується на взаємодії з візуальними матеріалами, асоціативними рядами, тактильними враженнями. Джерелом натхнення у цій колекції виступає образ десерту «меренга» – повітряного, ніжного, багат шарового, водночас делікатного й виразного. Цей образ транслюється у фактурних рішеннях виробів, які нагадують збіту структуру безе, у м'якості ліній і органічності форм. Візуальні та тактильні асоціації з десертом передають відчуття невагомості, витонченості – тих якостей, що є важливими при формуванні естетичного простору вдома. Образ «меренги» реалізовано через м'які лінії, багат шаровість та ритмічну фактуру, що відповідає принципам естетичного наповнення інтер'єру [5].

Четвертий етап – це етап розробки ескізів. Створюється серія ескізів виробів, у яких відображаються композиційні ідеї, розташування декоративних елементів, форми та пропорції виробів. Ескізи виконуються з урахуванням стилістичної єдності, що притаманна колекції як структурі взаємопов'язаних об'єктів. На цьому ж етапі відбувається вибір остаточних моделей для реалізації, уточнення пропорцій, аналіз схем для вишивки буфів. Проведено аналіз схем для формування буфів, що дозволило обрати найбільш виразні варіанти – «соти», «зірка», «ромб» – з точки зору динаміки та глибини фактури [7].

П'ятий етап – це вибір матеріалів. У контексті створення фактурної поверхні особливої ваги набувають такі характеристики тканин, як поверхнева густина, пластичність, тримання форми, здатність до утворення складок. Було протестовано велюр, мікрофібру, щільну бавовну, вовну, що дозволило визначити оптимальні варіанти для формування об'ємної поверхні. Для цього використано дані з матеріалознавства текстильних виробів [8], а також результати досліджень щодо усадки тканин [9].

Шостий етап – конструкторський. Він включає побудову лекал, розміщення декоративних елементів на схемах, виконання розмітки на матеріалі, а також технологію виготовлення виробів. Конструктивні рішення спрямовані на забезпечення стабільності форми, надійності з'єднань та збереження об'ємної структури буфів у процесі експлуатації. У даному випадку використовується техніка ручного формування буфів на основі сітки, що дозволяє контролювати ритм елементів та глибину драпірувань на виробі. Враховано рекомендації щодо технологічної обробки швейних виробів [10], що дозволило досягти високої якості з'єднань та стабільності форми на виробах.

Останній етап – виготовлення виробів та оформлення презентаційних матеріалів. Після завершення колекції виконується її художньо-візуальна презентація. Це дає змогу комплексно представити напрацювання й оцінити їх відповідність творчому завданню.

Отже, процес проектування творчої колекції декоративного текстилю є поетапною системою, в основі якої – ідея, трансформована через художній погляд, матеріальна реалізація і композиційне оформлення. Кожен крок тісно пов'язаний з попереднім і забезпечує поступове формування цілісного авторського продукту, що відповідає сучасним естетичним, технологічним і функціональним вимогам.

1.2 Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду текстилю для проектування

Сфера використання домашнього текстилю в сучасних умовах охоплює не лише функціональні, але й естетично орієнтовані товари, що відповідають потребам самобутнього оформлення житлового простору. Зокрема, особливого розвитку зазнав напрям декоративного текстилю, який виконує роль зорового акценту, формує настрій інтер'єру, створює відчуття затишку та гармонії. У цьому контексті декоративні подушки виступають одним з найпопулярніших елементів м'якого інтер'єру, який активно використовується як у приватних оселях, так і в закладах громадського простору (кав'ярнях, готелях, салонах тощо).

За останнє десятиліття сфера декоративного текстилю видозмінилась під впливом кількох ключових тенденцій: зростання інтересу до індивідуального оформлення простору, популяризації ручної праці та ремісничих технік, акценту на тактильних і природних властивостях матеріалів. Подушки перестають бути винятково практичним об'єктом — натомість вони стають засобом самовираження, уособленням стилю, частиною візуального акценту та засобом формування атмосфери простору [4], [5], [7].

Аналіз ринку свідчить про високий попит на авторські вироби з текстилю, зокрема ті, що мають незвичайну фактуру, об'ємну поверхню або створені з використанням традиційних декоративних технік. Більшість споживачів обирають текстиль, орієнтуючись на емоційне сприйняття та естетичну індивідуальність виробу. У роботі обґрунтовано вибір техніки буфів як основного художньо-композиційного засобу, що дозволяє варіювати ритм, глибину та форму поверхні, створюючи динамічний елемент для інтер'єру [4], [11].

У межах цього дослідження будемо зосереджувати увагу на текстильних виробках для інтер'єру, а саме на створенні колекції подушок з об'ємною фактурою. Основним художньо-композиційним засобом виступає ручне формування буфів — техніка, яка дає змогу створити складний рельєф на площині, варіювати ритм, глибину, форму та візуальну виразність поверхні. Такий підхід дозволяє не лише урізноманітнити асортимент виробів, а й додати до інтер'єру відчуття контрасту, глибини й органіки.

Група споживачів, на яку спрямована колекція, визначається за комплексом антропоморфологічних, соціально-демографічних і психологічних характеристик. До цільової аудиторії відносяться жінки віком 25–35 років, що мешкають у містах та відчують потребу в естетичному, спокійному житловому середовищі. Для цієї групи характерна висока інформованість у сфері дизайну інтер'єру, інтерес до ручної праці, скандинавської естетики, природних матеріалів, пастельних кольорів і концепції усвідомленого споживання. У таблиці 1.2 представлено визначення виду текстилю для проєктування.

Таблиця 1.2

Визначення виду текстилю для проєктування

Ознака	Варіанти ознаки
Сезон, кліматична зона	Всесезонні
Статус споживача	Творча діяльність
Ситуація використання	Для декорування простору
Призначення	Колекція декоративних подушок
Асортимент	Подушки з буфами

Основні запити даної групи споживачів охоплюють: візуальну виразність виробу, його комфортність, зручність в експлуатації, тактильну приємність, можливість комбінування в інтер'єрі. Виріб має відповідати загальному стилістичному рішення простору, доповнювати кольорову гаму, мати оригінальну форму або декор, бути виконаним з якісних матеріалів. Аналіз переваг споживача підтверджується на основі візуальних матеріалів (рис.1.1).

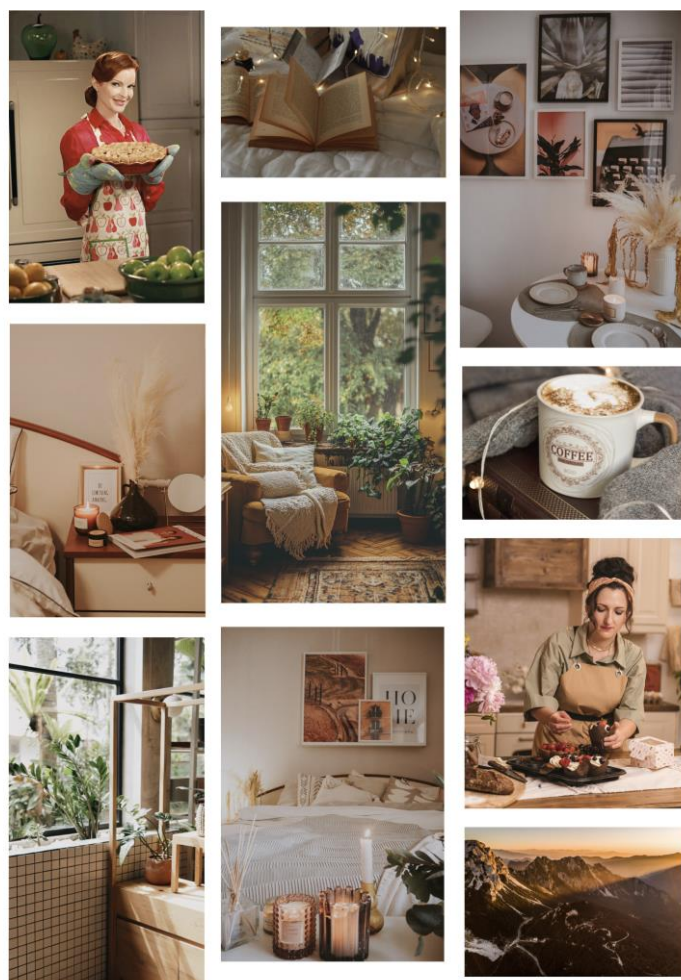

Рисунок 1.1. Колаж споживача

Колаж споживача включає інтер'єрні сцени з приглушеним світлом, натуральними тканинами, домашньою випічкою, м'якими подушками, парою з чашки – усе це трансліює сприйняття дому як місця, де панує спокій і чуттєвість [5],[12]. Подушки з буфами в такому контексті відіграють роль не лише декоративного елемента, а й об'єкта дотику, контакту, емоційної розрядки.

Таким чином, в розділі було обґрунтовано вибір виробу декоративної подушки з буфами як такого, що відповідає запитам цільової аудиторії, сучасним естетичним тенденціям та функціональним вимогам. Робота демонструє глибоке розуміння споживчого контексту, що є основою для подальшого художнього та технологічного проєктування.

1.3 Функціональний аналіз об'єкту проєктування. Визначення споживчих вимог до текстилю

Об'єктом дослідження є декоративні подушки з буфами, призначені для використання у житлових інтер'єрах як естетично та функціонально значущі елементи м'якого текстилю. Подібні вироби виконують не лише роль акцентного декору, а й забезпечують комфорт, тактильне задоволення, візуальне тепле сприйняття простору, гармонізують стильову композицію інтер'єру. У зв'язку з цим аналіз функцій та вимог до матеріалів потребує послідовного підходу.

Функціональне навантаження подушок можна умовно поділити на естетичну, конструктивну, експлуатаційну, ергономічну та психо-емоційну групи. Кожна з них впливає на вибір текстилю, конструкцію виробу та оздоблення.

Естетична функція проявляється в здатності виробу виступати як візуальний акцент, що формує стилістичну виразність інтер'єру. Подушки з буфами мають складну об'ємну поверхню, що виконують роль декорування простору. Зовнішня фактура таких виробів дозволяє досягти ефекту глибини, контрасту та динаміки. Особливе значення має вибір кольору, структури тканини, типу буфів і їх ритмічного поєднання між собою, здатність виробу зберігати свою форму при тривалому використанні. Для виготовлення буфів мають використовуватись

тканини, поверхня яких достатньо формостійка, але не надто жорстка. Конструктивним рішенням є – подушки квадратної форми з внутрішнім наповнювачем й зовнішнім чохлам, який виконаний з урахуванням технології формування буфів. Конструкція повинна гарантувати стабільний рельєф без деформації та міцні шви.

Експлуатаційна функція охоплює здатність текстильного виробу витримувати багаторазове використання, очищення, механічний тиск й при цьому зберігати свої декоративні властивості. Враховуючи ручне оздоблення, необхідно дотримуватись балансу між декором і практичністю: тканина має бути стійкою до стирання, забруднення, не схильною до утворення пілей чи втрати форми. Це виключає використання надто делікатних тканин і сприяє вибору матеріалів середньої щільності із натуральними або змішаними волокнами. Згідно з працею Авраменко І.Б. [8], оптимальними для таких виробів є тканини з натуральних або змішаних волокон, які поєднують естетичність і практичність. Додатково враховано результати досліджень щодо усадки тканин [9], що дозволяє прогнозувати поведінку матеріалу в процесі експлуатації.

Ергономічна функція спричинена взаємодією користувача з подушкою, як предметом інтер'єру. Виріб має бути приємним на дотик, зручним для розміщення на м'яких меблях, не викликати дискомфорту при торканні й відповідати розмірам. Тактильна властивість тканини одна з фундаментальних вимог: поверхня повинна бути м'якою, теплою, не дратувати шкіру, навіть при тривалому контакті. Важливим аспектом є також вага виробу, а надмірна щільність або кількість оздоблення може впливати на зручність експлуатації.

Психо-емоційна функція пов'язана зі здатністю текстилю впливати на емоційний стан, створювати відчуття затишку, спокою, тепла, це підтверджує дослідження Пилипенко Н.П. [12]. Буфи, як ритмічне ручне оздоблення, створюють асоціацію з турботою, індивідуальністю, працею майстрів. Подібні вироби, які виконані в натуральних відтінках, позитивно діють на емоційний фон користувача, сприяють зниженню стурбованості, посилюють відчуття безпеки та комфорту.

На основі функціонального аналізу можна сформулювати споживчі вимоги до текстилю, що використовується у виготовленні подушок із буфами. До основних відносяться:

- достатня формостійкість тканини для збереження рельєфу буфів;
- м'якість і тактильна приємність, відсутність жорсткості або колючості;
- зносостійкість, збереження кольору й структури після очищення, прання;
- еластичність та пластичність, що дозволяє створювати об'єм без заломів;
- естетичність поверхні – відсутність блиску, м'яка фактура, приглушена палітра;
- гіпоалергенність, відсутність токсичних барвників;
- легкість у догляді – можливість обережного ручного або делікатного машинного прання.

Представлена вище інформація дає змогу систематизувати вимоги для виготовлення декоративних подушок в таблицю 1.3 та чітко визначити властивості, що мають бути реалізовані для забезпечення естетичних, функціональних, ергономічних, гігієнічних і експлуатаційних характеристик виробу, необхідних для його ефективного застосування в сучасному інтер'єрі.

Таблиця 1.3

Систематизація вимог для виготовлення декоративних подушок

Споживчі вимоги до декоративних подушок	Вимоги до виробу	Властивості
1	2	3
Естетичні	Відповідність сучасним тенденціям Виразність фактурної поверхні Емоційна привабливість форми Узгодженість з інтер'єрною стилістикою	Колір, об'єм, ритміка буфів, композиція, матеріал

1	2	3
Естетичні	Відповідність сучасним тенденціям Виразність фактурної поверхні Емоційна привабливість форми Узгодженість з інтер'єрною стилістикою	Колір, об'єм, ритміка буфів, композиція, матеріал
Функціональні	Комфортне розміщення в інтер'єрі Стабільність форми Раціональне конструктивне рішення	Форма, розміри, щільність наповнювача, структура оздоблення
Ергономічні	Оптимальна вага виробу Зручність при використанні	Відповідність вазі, простота у використанні
Психофізіологічні	М'якість на дотик Комфортне тактильне сприйняття	Фактура тканини, її гладкість
Антропометричні	Відповідність розміру подушки ергономіці інтер'єру Співвідношення форми і функції	Розмір подушки, співвідношення сторін
Гігієнічні	Натуральність або гіпоалергенність матеріалів Повітропроникність тканини	Тип волокна, повітропроникна структура, безпечність
Експлуатаційні	Зносостійкість матеріалів Збереження об'єму та кольору Легкість догляду Можливість очищення	Склад тканини, тип швів, можливість прання

1	2	3
Соціальні	Актуальний вигляд виробу Відповідність ціновій категорії споживача	Вигляд виробу, доступна ціна

Отже, сформульовано комплекс споживчих вимог для домашнього текстилю, який дозволяє забезпечити функціональну ефективність, естетичну виразність та емоційний комфорт подушок. Ці критерії є основою для подальшого вибору матеріалів та технологій у процесі проєктування колекції.

1.4 Технологічний аналіз об'єкту проєктування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення текстилю

У процесі проєктування колекції декоративних подушок з буфами вирішальне значення мають технологічні особливості текстильного матеріалу, що використовується, а також методи його обробки та оздоблення. Вироби цього типу характеризуються складною зовнішньою структурою (рис.1.2), яка формується завдяки об'ємним декоративним елементам, що потребують певної пластичності, формостійкості й стабільності текстильної основи. У зв'язку з цим особлива увага приділяється не лише вибору сировини, а й оцінці сучасних технологічних рішень, які дозволяють створити вироби з високими експлуатаційними та естетичними властивостями [13].

Серед матеріалів, які найчастіше використовуються для виготовлення подушок з буфами, варто виділити тканини середньої щільності з рельєфною або гладкою фактурою. З практичної точки зору доцільним є використання тканин, що поєднують натуральні волокна з поліефірними – це забезпечує водночас м'якість, стійкість до стирання та легкість у догляді [8]. Наприклад, тканини на основі бавовни з домішками поліестеру або віскози забезпечують достатню пластичність і збереження рельєфу під час створення поверхні з об'ємними елементами. Для

досягнення виразного декоративного ефекту також застосовуються велюр або жакардові тканини, які добре передають глибину складок [2], [14].

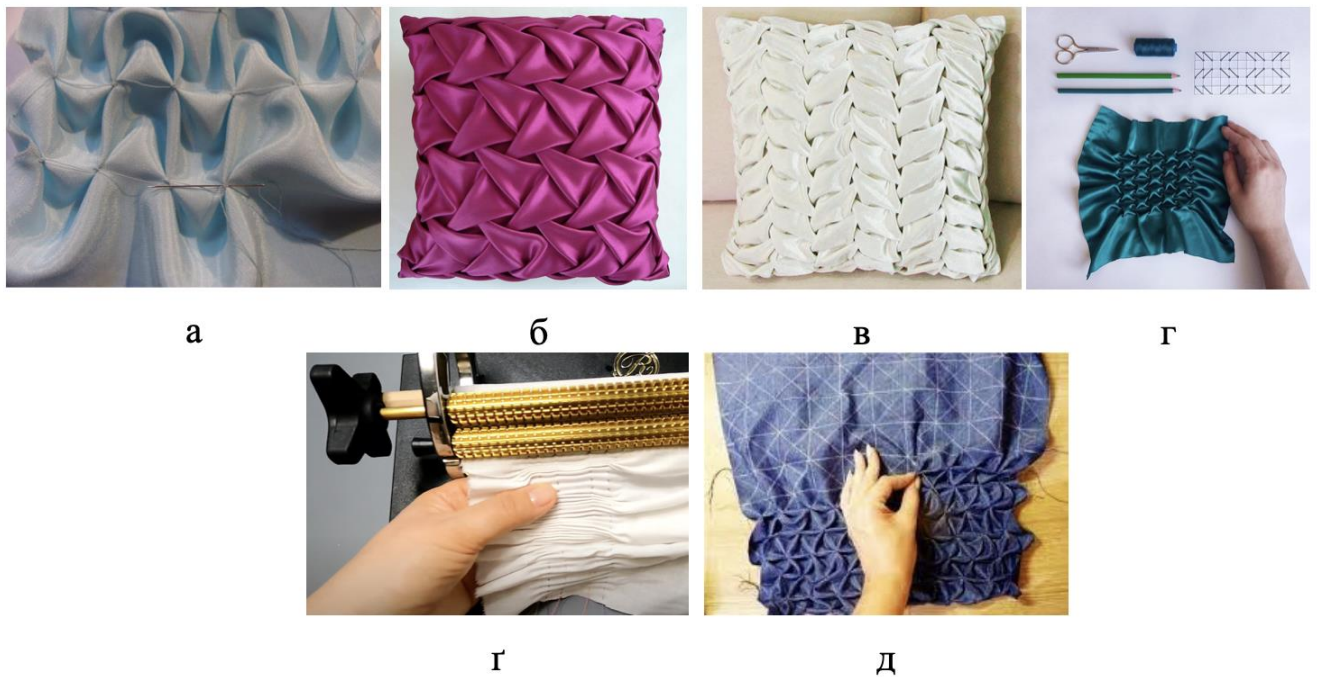

Рисунок 1.2: а – внутрішня структура буфів; б – подушка з віскози; в – подушка з велюру; г – зразок виконання буфів; д – машинне утворення буфів; е – ручне створення буфів.

Особливість буфів як оздоблювального прийому полягає в тому, що текстильна основа зазнає значного перевтілення: деталь, на яку наноситься схема, втрачає до 60–70 % своєї площі по ширині, що потребує точного розрахунку матеріалу до початку виконання. Усі види буфів – потребують попередньої розмітки та зразка на фрагменті тканини. Це дозволяє визначити остаточний розмір готової деталі та виявити поведінку матеріалу при стягуванні [7], [11].

Сучасні технології виготовлення буфів поділяються на дві основні групи: машинні та ручні. Серед машинних найбільш поширеними є прості паралельні строчки з утворенням регулярних зборок, буфи зі шнуром, в яких декоративний ефект посилюється за рахунок вкладеного шнура, та зигзагоподібні, які вимагають складної попередньої розмітки. Рукотворне виготовлення буфів дозволяє створювати різноманітні ритмічні орнаменти з високою складністю виконання.

Використання ручної техніки передбачає формування зборок за схемами, що візуально нагадують сітку або геометричний малюнок, який закріплюють в певному порядку – це створює привабливу, пластичну поверхню з цікавим візерунком [15].

Для збільшення строку служби, підвищення довговічності буфованої поверхні й забезпечення стабільності її рельєфу – застосовуються допоміжні технологічні прийоми. В тому числі, у виробах використовуються підкладкові тканини, що запобігають деформації зворотного боку. Ця інформація є в працях Ткаченко Н.М. [3] та Строкової О.В. [4]. Деякі вироби додатково зміцнюються прокладками або тонким ущільненням по лініях стяжок, що підвищує формостійкість та зберігає геометрію буфів після прання.

Новітні матеріали, що з'являються на ринку текстилю, відкривають додаткові можливості для створення декоративних виробів з буфами. Зокрема, перспективним є використання текстилю на основі целюлозного волокна ліоцел, що поєднує м'якість і здатність зберігати об'єм. Також зростає інтерес до тканин з водо- та пиловідштовхувальним просоченням, які дозволяють використовувати декоративні подушки не лише в інтер'єрі, а й у відкритих просторах, зокрема на терасах, лоджіях тощо.

Типи водо- та пиловідштовхувальних просочень:

- DWR (durable water repellent) – довготривала водовідштовхувальна обробка, що витримують кілька циклів прання при правильному догляді, часто безфторові або фторвмісні склади.
- Фторвмісні (PFAS) – дуже ефективні у відштовхуванні води і масел, але обмежуються в деяких країнах через екологічні питання.
- Антистатичні просочення – для зниження притягання пилу за рахунок зменшення статичної напруги.
- Комбіновані формули – включають антистатичні чи брудовідштовхувальні добавки для підвищення ефекту.

а

б

Рисунок 1.3: а – синтетичний наповнювач; б – натуральний наповнювач.

У процесі виготовлення виробу важливе значення має також наповнювач. Для збереження м'якості і водночас достатньої пружності подушки найчастіше використовуються гіпоалергенні синтетичні матеріали (рис.1.3) – силіконізоване волокно, холофайбер, іноді натуральні наповнювачі – бавовна, шерсть. Вибір набивки впливає на загальний об'єм, вагу та комфорт при експлуатації виробу.

У результаті проведеного аналізу встановлено, що технологічна ефективність виготовлення декоративних подушок з буфами значною мірою залежить від правильно обраної тканини, виду оздоблення та методів обробки. Поєднання традиційних ручних технік із сучасними матеріалами дозволяє створювати вироби, які задовольняють вимоги як по функціональності, так і по естетичній привабливості.

1.5 Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми текстилю відповідно сучасним тенденціям моди

У сучасному текстильному дизайні спостерігається чітка орієнтація на поєднання естетичної виразності, тактильної привабливості та функціональності предметів інтер'єру. Тенденції розвитку домашнього текстилю, зокрема декоративних подушок, проявляються у зростанні інтересу до об'ємних структур,

ручних технік оздоблення, природних фактур та емоційної виразності виробів. Буфи як елемент оздоблення вдало відповідають цим тенденціям, оскільки поєднують в собі декоративність, рельєфність та варіативність форм [4], [5].

Модні орієнтири у сфері інтер'єрного текстилю визначаються кількома провідними напрямками. Насамперед, це природність форм, що проявляється у м'яких округлих лініях, натуралістичних драпіровках, фактурах, які імітують складки, мох, пісок, хвилі. Буфи дозволяють відтворювати подібні ефекти за рахунок ритмічної зборки тканини, що створює глибину й об'єм. Також помітною є тенденція до функціональної естетики, коли декоративні вироби не лише прикрашають простір, а й підвищують комфорт: подушки з буфами мають приємну текстуру, можуть бути використані як елементи зонування або для акцентування стилістичних рішень в інтер'єрі (рис.1.4).

Особливе місце займає тренд на тактильність – поверхні, що викликають бажання доторкнутись, відчуття м'якості або контрасту. У цьому контексті об'ємні подушки з буфами цілком відповідають запиту на сенсорне насичення простору.

Рисунок 1.4. Приклад оформлення інтер'єру декоративними подушками

Композиційне рішення подушок формується навколо симетрії або ритму [12]. Найчастіше буфи застосовуються на центральній частині виробу (рис.1.5) або по всій площині з регулярним розміщенням малюнку. При цьому форма подушки може бути класичною (квадратною або прямокутною), але її візуальна динаміка досягається за рахунок об'ємного рельєфу.

а

б

в

Рисунок 1.5: а – буфи на центральній частині виробу; б – буфи на всій площині виробу; в – актуальні моделі буфів.

Досліди з асиметрією, формами також відповідають сучасним пошукам інновацій. У конструктивному аспекті важливим є забезпечення стабільності декоративної поверхні при експлуатації. З цією метою доцільно використовувати підкладкові матеріали, формуючі прокладки, а також точний розрахунок величини зборки тканини. Конструкція подушки може передбачати можливість знімного чохла, що зберігає декор і спрощує догляд.

Пластичне вирішення нової форми текстилю з буфами реалізується через вибір схеми, типу зборки, щільності та розміру модулів. Ручна техніка дозволяє варіювати розміщення вузлів і глибину складок, створюючи як графічні, так і більш органічні образи. При цьому важливим є збереження балансу між об'ємністю та функціональністю виробу, оскільки надмірна об'ємність може порушити зручність його використання.

Актуальність використання буфів підтверджується присутністю цієї техніки в колекціях провідних дизайнерів текстилю та предметного декору. Зокрема, такі виробники, як Zara Home, Jysk [16; 17] активно використовують зборки, заціпи, текстильні рельєфи в оздобленні подушок, покривал і панелей. Це свідчить про стійкий попит на подібну естетику серед сучасних споживачів.

Таким чином, сучасні тенденції формують запит на унікальні, фактурні, об'ємні вироби, які здатні персоналізувати простір і створити комфортне середовище. Подушки з буфами повністю відповідають цим вимогам, а їх композиційне, конструктивне й пластичне вирішення потребує ретельного врахування модних орієнтирів у поєднанні з практичністю і технологічною доцільністю.

Висновки до розділу 1

1. Визначено ключові аспекти, що формують основу для проєктування сучасної колекції інтер'єрного текстилю. Встановлено, що декоративні подушки з буфами як об'єкт проєктування поєднують в собі естетичну виразність, функціональність і тактильну привабливість, що відповідає актуальним тенденціям у сфері дизайну інтер'єру.

2. Визначено цільову аудиторію, її стилістичні вподобання. Зокрема, встановлено підвищений інтерес до фактурного, натурального текстилю, що виконує не лише декоративну, а й сенсорну та емоційну функцію в інтер'єрі. Визначено, що найбільш зацікавленою групою є жінки віком 25–35 років, які орієнтуються на скандинавську естетику, ручну працю та концепцію усвідомленого споживання.

3. Проаналізовано основні вимоги до текстильних виробів даного типу: ергономічність, гігієнічність, естетичність і довговічність. Це визначило критерії відбору матеріалів і технологій виготовлення. Зокрема, встановлено необхідність використання тканин із достатньою формостійкістю, м'якістю, зносостійкістю та гіпоалергенністю.

4. Проведено огляд інновацій у сфері текстильної промисловості, що можуть бути адаптовані до подушок з буфами. Зокрема, перспективним є використання новітніх матеріалів на основі ліоцелу і текстилю з водо- та пиловідштовхувальним просоченням.

5. Визначено доцільність застосування ручних і машинних технік формування буфів, а також допоміжних технологічних прийомів для стабілізації рельєфу.

6. Досліджено модні тенденції, що засвідчили доцільність використання буфів як засобу композиційного вирішення виробу. Встановлено, що сучасний текстильний дизайн тяжіє до природності, м'яких форм, сенсорного насичення та функціональної естетики. Буфи дозволяють реалізувати ці запити через ритмічну структуру, глибину складок і варіативність декоративних рішень.

РОЗДІЛ 2

ГРАФІЧНА КОМПОЗИЦІЯ КОЛЕКЦІЇ

2.1 Розробка творчої концепції колекції

Формування творчої концепції колекції є вихідним етапом у процесі художнього проєктування виробів текстильного призначення. У цьому розділі закладається основа майбутньої естетичної, емоційної та пластичної виразності моделей. Творча концепція ґрунтується на аналітичному опрацюванні джерел натхнення, розумінні сучасних художніх та функціональних вимог, а також на авторському баченні образу колекції.

У якості прогностичної моделі об'єкту проєктування було обрано декоративні подушки з буфами, що активно використовуються сучасними дизайнерами інтер'єрного текстилю у колекціях провідних брендів. Подібні вироби відзначаються виразною об'ємною фактурою, складною геометрією поверхні та широким спектром варіацій композиційного рішення. У процесі створення таких моделей застосовуються різноманітні техніки формування рельєфу: від класичних ручних буфів до машинного стягування, а також поєднання тканин з різною фактурою для досягнення багатошаровості й глибини візуального ефекту. Як приклад можуть слугувати подушки, представлені у колекціях брендів Jysk [16], Zara Home [17], де декоративна стяжка не лише підкреслює пластичність текстилю, а й слугує основним формотворчим елементом. Окремі моделі виконані у світлій монохромній палітрі, що акцентує увагу на ритміці складок і взаємодії світлотіні, створюючи відчуття тактильної м'якості та візуальної легкості виробу. Аналізуючи сучасні тенденції, для подальшої роботи були виконані ескізи пошуки декоративних подушок, де основною художньою ідеєю стало поєднання об'ємної рельєфної фактури буфів із лаконічною формою та стриманою природною гамою кольорів.

Колекція декоративних подушок з буфами створюється відповідно до запиту на естетичний, структурований текстиль в інтер'єрному просторі. Вироби

орієнтовані на сучасного споживача, який цінує унікальні деталі, стильову завершеність та емоційний настрій домашнього середовища [4], [5]. Основна ідея колекції полягає у поєднанні простоти форми з складною об'ємною текстурою, що реалізується через техніку буфів як домінуючий композиційний прийом. Досить велике різноманіття подушок дає можливість класифікувати їх у різні угруповання. Детальна класифікація видів подушок наведена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Класифікація видів подушок

Назва ознаки	Варіанти ознаки
За матеріалом виготовлення	Квадратні, прямокутні, круглі, валик
За матеріалом наповнювача	Силіконізоване волокно, холофайбер, бавовна, шерсть
За методом виготовлення	Механізований спосіб виготовлення, ручна праця
Призначення	Повсякденне, святкове, тематичне
За типом декоративної обробки	З принтами, з буфами, з вставками, з аплікаціями, з вишивкою, з кантом
За місцем розташування	Для спальні, для вітальні, для саду
За функціоналом	Декоративні, ортопедичні, для подорожей
За типом застібки	Без застібки, з потайною тасьмою блискавкою

Візуальним джерелом натхнення для розробки колекції виступив образ десерту меренга – легкого, повітряного, структурного, водночас витонченого (рис.2.1). Його асоціативний ряд – м'якість, об'єм, ритм, світлотінь, форма, структура. Образ меренги задає настрій усієї колекції: чистий, графічно виражений, із глибоким сенсорним потенціалом.

Творчий задум передбачає не лише стилістичне вирішення об'єкта, але й цілісне сприйняття виробу в інтер'єрному середовищі. Подушки з буфами виконують не лише декоративну, а й емоційно-тактильну функцію – вони впливають на атмосферу простору, створюють піднесений настрій, формують відчуття завершеності композиції кімнати.

Рисунок 2.1. Колаж творчого джерела

Колекція тяжіє до природної колористики: відтінки кремово-білого, світло-сірого, пудрового, з елементами акцентів – індиго, графіт, що створюють атмосферу стриманої розкоші. Колірна палітра пов’язана з ключовим візуальним джерелом та спрямована на формування стану спокою, легкості та рівноваги. Така колористика дозволяє гармонійно інтегрувати вироби у більшість сучасних інтер’єрів – дофаміновий, скандинавський, мінімалістичний, неокласичний, бохо, прованс, та інші.

Буфи є основним композиційним елементом. Їх варіативність дозволяє створювати як геометричні модулі (решітки, квадрати, зигзаги), так і м’якші форми.

Підбір малюнка буфів залежить від розміру виробу, тканини, функціонального розміщення в інтер'єрі. Концепція передбачає класичні квадратні подушки з симетричними візерунками.

В колекції особлива увага приділяється не лише візуальному, але й тактильному образу. Подушки розробляються як текстильні об'єкти, що «спонукають доторкатися», – вони мають м'яку, об'ємну, пружну структуру, що забезпечує як комфорт, так і тактильне задоволення. Це перегукується з дофаміновим інтер'єром, де через сміливі поєднання люди проявляють свою індивідуальність, характер і створюють простір, що викликає відчуття щастя у його власника.

Рисунок 2.2. Дофаміновий інтер'єр
Айріс Апфель

Інтер'єрний приклад, поданий у візуальних матеріалах вище (рис.2.2), демонструє, як саме декоративні подушки з буфами трансформують простір. Вони здатні слугувати не лише кольоровим або стилістичним акцентом, а й інструментом формування глибини, довершеності інтер'єру. У деяких випадках вироби з буфами можуть виступати як фактурні арт-об'єкти, що поєднують у собі традиційні прийоми текстильної обробки та сучасне дизайнерське бачення.

З огляду на викладене, творча концепція колекції базується на образній метафорі легкості й ритмічної структури, що реалізується засобами об'ємної текстильної обробки. Композиція виробів, їх формоутворення, вибір матеріалів і колористика є взаємопов'язаними елементами, що підпорядковуються єдиному

художньому задуму. Подушки з буфами у цій колекції – це не просто предмети декору, а носії естетичних і сенсорних цінностей, здатні перетворити простір і надати йому індивідуального звучання.

2.2 Розробка творчої ідеї для створення колекції

Формування творчої ідеї є центральним етапом у процесі художньої діяльності, оскільки саме на цьому рівні відбувається перехід від абстрактного образу до конкретної дизайнерської концепції. Творча ідея покликана поєднати внутрішній зміст майбутньої колекції з візуальним, емоційним і композиційним рішенням, що стане основою її графічного і матеріального втілення.

Для виокремлення основної ідеї колекції було сформовано авторський мудборд (рис.2.3), який поєднує в собі емоційні, кольорові, тактильні та змістовні акценти майбутніх виробів. Візуальні матеріали на мудборді містять зображення пов'язані з атмосферою затишку, релаксу, тепла та ніжності – це ванна з піною, м'який в'язаний светр, цікава книга, гаряче какао, кремові десерти, стильний інтер'єр та приглушене освітлення. Зображення гармонійно об'єднані пастельною палітрою: відтінками бежевого, сірого, пудрового, білого та спокійного індиго, які віддзеркалюють емоційний посыл колекції – стан дзену, відновлення внутрішнього балансу.

Творча ідея ґрунтується також на естетичній простоті, що поєднується з технічною складністю. Образно-тактильна складова посилюється рельєфною текстурою буфів, які стають своєрідним художнім «почерком» колекції. Подушки у цій серії не мають надмірної декоративності у вигляді кольорових контрастів чи принтів – їхня виразність досягається завдяки візерункам, тіні, формі та глибині.

Ідея колекції передбачає розширене розуміння функції декоративної подушки – не лише як акцентного елементу інтер'єру, а як засобу візуальної терапії. Теплі відтінки, візуальна м'якість, округлі ритмічні форми – усе це формує атмосферу затишного простору, до якого хочеться повертатися. Буфи, як об'ємне оздоблення, дають змогу кожній подушці мати власну індивідуальність і в той же

час залишатися частиною цілісної колекції, побудованої на єдиному художньому принципі.

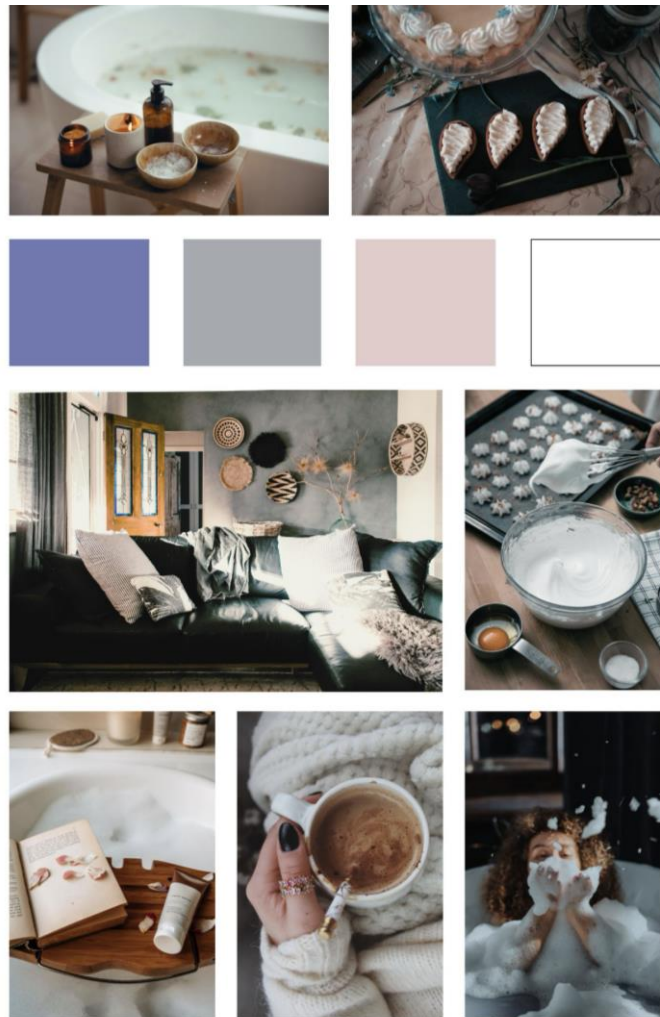

Рисунок 2.3 Мудборт (планшет ідей для колекції)

Колористика колекції обрана не випадково: відтінки спокійного бузкового, світлого сірого, рожево-пудрового та класичного білого створюють враження ніжності, невагомості, відкритості простору. Вони позбавлені агресії або візуального перенасичення – саме це дозволяє подушкам органічно функціонувати як у сучасних мінімалістичних інтер'єрах, так і в більш еkleктичних. Особливість цієї гами також у тому, що вона працює на різних рівнях освітлення: при денному світлі вона видається стриманою, а при теплому вечірньому – м'якою та комфортною.

Творча ідея також передбачає чітку архітектуру колекції: кожна подушка має бути не просто окремим виробом, а частиною послідовної композиції. Їх об'ємні

текстури мають змінюватися від складніших до простіших – створюючи ритмічну візуальну послідовність. Цей принцип дозволяє використовувати подушки у різних варіантах композиції на дивані, ліжку або лаві, залежно від потреб інтер'єру та настрою.

Проаналізувавши модні тенденції було розроблено варіанти композиційно-конструктивних рішень подушок, які відповідають напрямку моди в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Варіанти композиційного, конструктивного та декоративного рішення подушок

Шифр ознаки	Назва ознаки	Варіанти ознаки	
		Перелік	Приклад
1	2	3	4
	Асортимент	Подушки	
	Призначення	Побутове, для декорування	
	Тип споживачів	Жінки середньої вікової групи	
1. Ознаки основного матеріалу			
1.1	Вид	Атласні, віскозні, жакардові тканини, костюмні з домішками, велюр	
1.2	Колір	Пастельні тони: синього, сірого, пудрового та білого	

1	2	3	4
1.3	Фактура	Гладка, однотонна	
2. Ознаки форми			
2.1	Стильове рішення інтер'єру	Скандинавський, дофаміновий, мінімалістичний, неокласичний, бохо, прованс, та інші	
2.2	Об'ємність форми	Мала, середня	
2.3	Форма виробу	Квадратна, прямокутна, кругла, валик	
2.4	Формоутворюючі елементи	Буфи, заціпи, зборки	

Творчою ідеєю колекції є створення об'ємного виробу з текстилю, який поєднує в собі природну гаму кольорів і фактур, а також пластичність. Подушки з буфами, як носії цієї ідеї, втілюють концепцію емоційного виробу – текстилю, що не просто оформлює простір, а взаємодіє з людиною на рівні відчуттів і асоціацій.

2.3 Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ

Творче джерело як складова частина креативного процесу відіграє ключову роль у формуванні концептуальної основи колекції. Воно стає первинною формою натхнення, що проходить через низку інтерпретацій і трансформацій для втілення у конкретний предметний об'єкт. В рамках цієї колекції декоративних подушок з буфами таким джерелом обрано десерт меренга, який уособлює легкість, об'ємність, повітряність і візуальну структурність (рис.2.4).

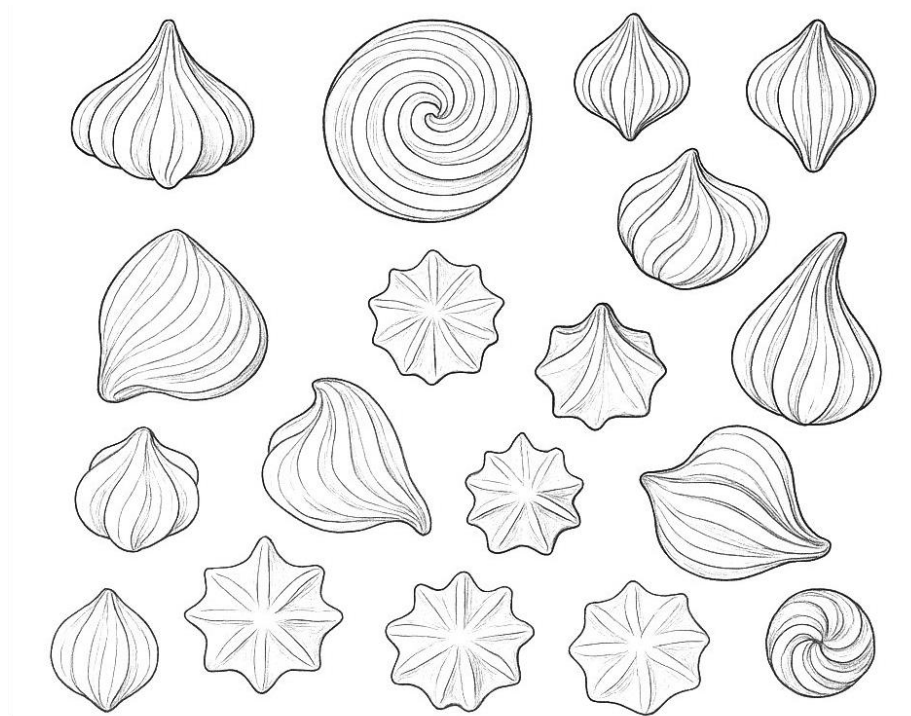

Рисунок 2.4. Стилiзацiя меренги

Образ меренги як джерела натхнення є надзвичайно багатограним. Структурно цей десерт має легку, пористу поверхню, що створюється за рахунок великої кількості бульбашок повітря, вміщених у білковій масі. Візуально меренга може бути рівномірно гладкою, хвилястою або мати загострені верхівки, які формуються в процесі випікання. Усі ці характеристики мають пряме відображення в створенні динамічних фігур.

На рівні пластики форми, меренга надихає на створення об'ємної структури, що виглядає м'якою, повітряною, але водночас має визначену щільність. Цей підхід

лягає в основу композиційного рішення подушок, де використовуються ритмічні повторення складок, плавні переходи рельєфу, або ж більш різкі геометричні буфи. Подібно до десерту, де верхній шар є більш крихким, а внутрішній – м'яким, подушки мають складну текстильну поверхню, що прикрашає більш функціональну основу розміром 25*25 см та 45*45 см.

Колористична концепція колекції базується на глибокому темно-синьому кольорі з делікатними вкрапленнями блакитних відтінків. Така палітра акцентує рельєфність буфів, підсилює сприйняття об'єму й ритміки складок, створюючи відчуття глибини, елегантності й внутрішньої гармонії. Гра світло-тіней на поверхні буфованої тканини додає виробам пластичності й візуальної м'якості, формуючи тактильний образ легкості й затишку. Поєднання холодної благородної гами з виразною фактурою матеріалу дозволяє подушкам органічно вбудуватися як у світлі, так і в контрастні інтер'єрні композиції, створюючи емоційно насичений простір.

Тактильний аспект також надзвичайно важливий. Меренга має властивість легко кришитися при дотику, що викликає враження ніжності, вразливості. Ці відчуття трансформуються в подушки з м'якою, об'ємною структурою, які хочеться торкатися, тримати поруч, обіймати. Саме тому текстури, створені за допомогою буфів, є ключовим засобом трансляції цього тактильного досвіду. Вони забезпечують приємний контакт зі шкірою та формують ефект занурення в зону емоційного комфорту.

Ритм і симетрія, що властиві класичному кондитерському оформленню меренги, також відіграють роль у структурному вирішенні колекції. В окремих моделях використано ідею симетричного компонування буфів із центральною віссю, що відображає подачу десерту в еталонному виконанні. В інших використано динамічну асиметрію, що наслідує ручну, автентичну форму меренги, яка не завжди є ідеально симетричною, але завжди – унікальною.

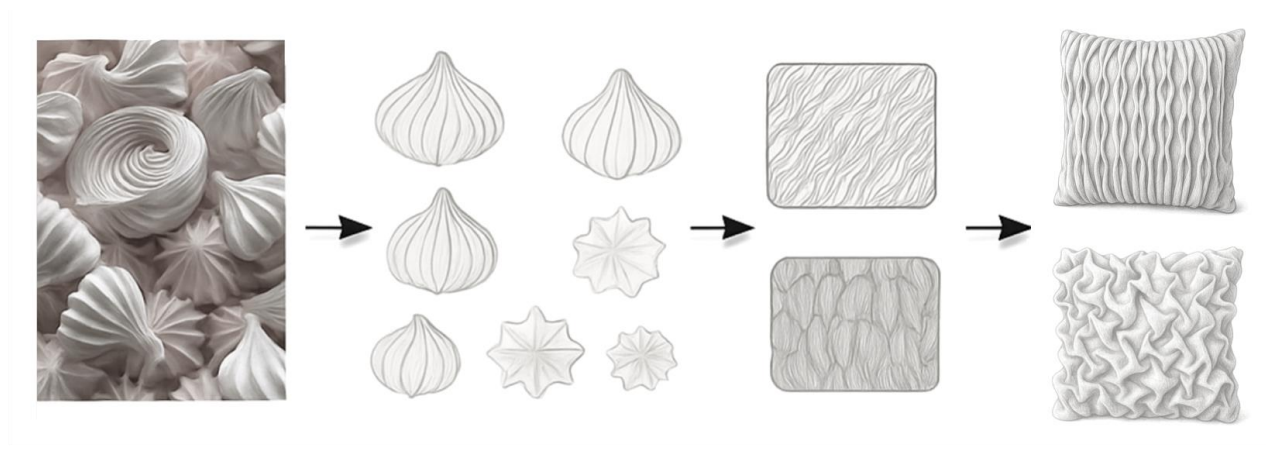

Рисунок 2.5. Структурний аналіз творчого джерела

Трансформація образу меренги в модель-образ подушки проходить крізь послідовне художнє тлумачення: первинний емоційний відгук на візуальне джерело; структурний розбір його формальних елементів (форма, рельєф, ритм, колір); пошук відповідників у засобах текстильного дизайну (буфи, фактура, матеріал); адаптація в межах функціонального об'єкта – інтер'єрної подушки (рис.2.5).

У підсумку, модель-образ декоративної подушки з буфами є результатом об'ємного художнього осмислення джерела. Вона втілює ідею структурованої легкості, домашнього затишку та природної естетики. Її форма, фактура та колористика мають не лише композиційне значення, але й оповідну функцію – вони розповідають історію джерела, яке надихнуло на створення виробу, і водночас створюють новий емоційний досвід у просторі, де цей виріб буде функціонувати.

2.4 Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка форм-ескізів моделей колекції

Розробка нових естетичних властивостей виробів є наступним етапом художньо-конструкторського процесу, що забезпечує занурення творчої ідеї в деталізацію образного рішення. На цьому етапі здійснюється опрацювання варіантів форми, фактури, рельєфу та композиції виробів, що створюють індивідуальний стиль колекції та забезпечують її виразність у сучасному інтер'єрному просторі.

На основі попереднього структурного аналізу творчого джерела було визначено основні пластичні та естетичні характеристики, які підлягають подальшій художній інтерпретації. Образ меренги, що закладено в основу колекції, трансформується в порядок складок, стяжок і об'ємних форм, які стають провідними формотворчими елементами подушок. Естетична виразність буфів полягає в поєднанні чіткої ритмічної структури та пластичної м'якості форм, що дозволяє створювати багатогранні текстильні композиції.

У процесі формування нових естетичних властивостей особливу увагу приділено варіативності текстур подушок. Серед основних прийомів використовуються симетричні та асиметричні схеми буфів, зигзагоподібні схеми, багаторівневі зборки, що дозволяють досягати різноманітних візуальних ефектів. Завдяки різним схемам зборок створюється відчуття глибини, контрасту на поверхні виробу.

Колористичне рішення зберігає домінування глибокого темно-синього кольору з вкрапленнями блакитних відтінків, що дозволяє підсилити візуальний ефект рельєфу. Темна база підкреслює складну структуру буфів, а світлі акценти створюють додаткові оптичні нюанси в грі світла та тіні. Така гама дозволяє подушкам гармонійно функціонувати як центральним акцентом інтер'єру, так і його фоновим доповненням.

У цілеспрямованому процесі розробки форескізів (рис.2.6), було опрацьовано квадратну форму подушок. Також було враховано різні пропорції, які дозволяють адаптувати подушки до різних функціональних зон інтер'єру – диванів, крісел, ліжок, декоративних композицій на лавках або підвіконнях. Об'ємні буфи зберігають стабільність завдяки правильному вибору щільності тканини, глибини буфів та підкладкових матеріалів.

Розробка форескізів дозволила сформувати ряд моделей, кожна з яких демонструє різний ступінь виразності структури буфів. Одні моделі тяжіють до дрібної ритмічних зборок, що створює ефект мікротекстури, інші – до більш масштабних об'ємних вузлів, які формують динамічний рельєф поверхні. Усі варіанти об'єднує загальна концепція пластичної легкості, тактильної

привабливості й стриманої декоративності, що створює враження елегантності у просторі сучасного інтер'єру.

Рисунок 2.6. Форескізи колекції «Тінь Індиго»

Форескізи, розроблені на цьому етапі, стали основою для формування остаточних творчих ескізів моделей колекції, що відображають комплексне поєднання образного задуму, сучасних модних тенденцій, матеріалознавчих рішень та функціональних вимог до інтер'єрного текстилю.

2.5 Розробка творчих ескізів моделей колекції. Вибір матеріалів

Фінальним етапом художньо-конструкторської розробки колекції є створення творчих ескізів моделей. На цьому етапі формується візуальна мова кожної моделі, що відображає загальну концепцію колекції та її емоційно-художній настрій.

Основним акцентом естетичної виразності моделей виступають буфи як провідний пластичний і художній прийом. При створенні ескізів було опрацьовано кілька варіантів розміщення і ритміки буфів по границям квадратної форми (рис.2.7).

Рисунок 2.7. Ескізи колекції «Тінь Індиго»

Розроблено моделі з дрібною регулярною сіткою буфів, що формують рівномірний текстурований рельєф по всій площині виробу. Інші варіанти представляють більш виразні, крупно-модульні буфи із більшими інтервалами між точками зборки, що дозволяють створити акцентовані об'ємні зони та посилити пластичну глибину форми. Деякі моделі демонструють комбінації різних схем буфів – чергування щільних зон зборок із більш рівними ділянками, що створює динамічну композицію в межах цілісної квадратної форми. Ритмічні зборки буфів створюють глибину та об'єм, що посилюються за рахунок контрасту між світлом і тінню на поверхні виробів.

Вибір матеріалів для виготовлення колекції здійснювався з урахуванням специфіки техніки буфів та необхідності забезпечення стабільності рельєфу під час експлуатації. Як основні матеріали обрано тканини середньої та підвищеної щільності з помірною пластичністю, що добре формують об'єм та зберігають задану структуру після стягування. До таких матеріалів належить меблевий велюр, що забезпечують стійкість форми та зносостійкість. Матеріал підібрано з урахуванням приємних тактильних властивостей, адже подушки виконують також функцію створення відчуття затишку через контакт зі шкірою. Особливу увагу приділено також вибору ниток для формування буфів. Обрано нитки, стійкі до стирання та деформацій під час експлуатації та прання. Для стабілізації об'ємної форми застосовуються підкладкові матеріали, які забезпечують збереження пластики поверхні в процесі тривалої експлуатації. Кольорова палітра усієї колекції витримана в домінуючій гамі глибокого темно-синього кольору.

Отже, створені творчі ескізи моделей колекції відображають цілісну художню концепцію, в якій квадратна форма поєднана з пластично багатогранною структурою буфів. Композиційні рішення кожної моделі дозволяють створити емоційно виразний текстильний об'єкт, що органічно функціонує в інтер'єрі й водночас демонструє потенціал буфів як актуального декоративно-конструктивного прийому у сучасному дизайні.

Висновки до розділу 2

1. Сформовано цілісну художню концепцію колекції декоративних подушок з буфами, що ґрунтується на образній трансформації творчого джерела – десерту меренга. Виконано детальний аналіз композиційних, пластичних та колористичних характеристик об'єкта, що дозволило визначити ключові естетичні орієнтири колекції.

2. Сформовано творчі ідеї та визначено характерні особливості колекції, які відповідають запитам цільової аудиторії. Розроблено форескізи моделей, які дозволили експериментально опрацювати різноманітні варіанти рельєфного оздоблення в межах єдиної квадратної форми, що забезпечує гармонійність і водночас різноманітність композиційних рішень колекції.

3. Визначено матеріали, які забезпечують стабільність об'ємної структури буфів, довговічність та комфортність експлуатації виробів. Тканини, дозволяють досягти бажаного рельєфного ефекту, зберігаючи функціональність та естетичну виразність кожного виробу.

5. Розроблено творчі ескізи моделей, де поєднуються художнє натхнення, модні тенденції та функціональні вимоги до сучасного декору.

РОЗДІЛ 3

КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

3.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

Мета цього етапу полягає у науковому обґрунтуванні такого способу формоутворення, який дозволяє втілити художню концепцію колекції – натхненну текстурою десерту «меренга», що поєднує легкість, повітряність і ритмічну рельєфність – у стійку та відтворювану конструкцію декоративних подушок. Основним завданням є забезпечення стабільного об'єму буфованої поверхні, можливості її серійного відтворення, а також відповідності експлуатаційним вимогам сучасного інтер'єрного текстилю, де поєднання естетики й функціональності є визначальним чинником.

Було визначено, що ключовими характеристиками колекції є тактильна м'якість, рельєфність фактури та стримана колористика у поєднанні з сучасними пропорціями. Це зумовило вибір комбінованого способу формоутворення, який поєднує площинно-модульне моделювання основної форми з фактурно-трансформаційним опрацюванням лицьової частини та конструктивною стабілізацією об'єму. Додавання внутрішньої подушки з наповнювачем та спеціально підібраних типів швів створює технологічну точність виробів. Таким чином, поєднання декоративного й технічного підходів забезпечує узгодженість із концепцією «структурованої легкості», яку формують ритмічні сітки буфів, і водночас гарантує прогнозованість геометрії й довговічність виробів.

Процес переведення художнього задуму в реальну конструкцію здійснюється поступово. На початковому етапі уточнюються габарити готових виробів, визначені на художньо-образному рівні: 25×25 см та 45×45 см. Такі розміри відповідають стандартним пропорціям. Висота подушок варіюється від 8 до 12 см, забезпечуючи відчуття об'єму й м'якості та узгоджується з характеристиками обраних наповнювачів.

На наступному етапі здійснюється підбір матеріалів відповідно до вимог колекції. Використовуються тканини середньої щільності з помірною пластичністю, що добре реагують на волого-теплову обробку та мають контрольовану усадку [9; 18]. Попередні випробування проводяться на модульних зразках розміром 25×25 см, що дозволяє зафіксувати реальні значення усадки по нитці основи й утку. Ці дані враховуються під час побудови викрійок, щоб готові вироби після формування буфів і заключного ВТО відповідали заданим розмірам.

Особлива увага приділяється узгодженню сітки буфів із площею деталі. Це необхідно для збереження цілісності орнаментальної структури та уникнення «обрізаних» модулів, що могли б порушити ритм композиції. Масштаб буфів варіюється залежно від дизайнерського завдання: дрібні модулі створюють ефект м'якої «оксамитової» поверхні, тоді як середні акцентують рельєфність і гру світлотіні [6; 19]. Такий підхід дає змогу досягати різного декоративного ефекту в межах однієї колекції, зберігаючи водночас конструктивну єдність.

Для стабілізації об'єму після виконання буфів на виворотну сторону вшивається підкладка, яка фіксується по периметру. Це рівномірно розподіляє навантаження та запобігає деформації візерунку.

Для спинки подушки розроблено варіант конструктивного рішення із суцільної деталі. Обрано цей варіант, оскільки він мінімізує візуальне навантаження та дозволяє зосередити увагу на фактурній лицьовій поверхні виробу.

Технологічна послідовність виготовлення включає: виконання буфів відповідно до розмітки, стабілізацію підкладкою, з'єднання лицьової та зворотної частини, заключну волого-теплову обробку та наповнення. На завершальному етапі проводиться контроль якості, що передбачає перевірку точності геометрії, рівності ритму буфів, надійності швів та відсутності перекосів чи дефектів.

Застосування комбінованого способу формоутворення, що поєднує площинно-модульне проєктування, фактурну трансформацію та конструктивну стабілізацію, забезпечує повну відповідність між художньою концепцією колекції

та її технічною реалізацією. Такий підхід дозволяє досягти не лише декоративної виразності, але й високих експлуатаційних характеристик виробів.

Завдяки поєднанню різних модулів візерунків створюється можливість керованого варіювання поверхні, збереження стабільності об'єму й передбачуваності геометрії, що є ключовими умовами для серійного виробництва. Під час роботи розроблено авторські схеми буфів (рис.3.1). Схеми демонструють як комбінації дрібних і крупних модулів, так і варіанти чергування щільних та рівних зон, що забезпечує симетрію у дизайні й технологічну відтворюваність.

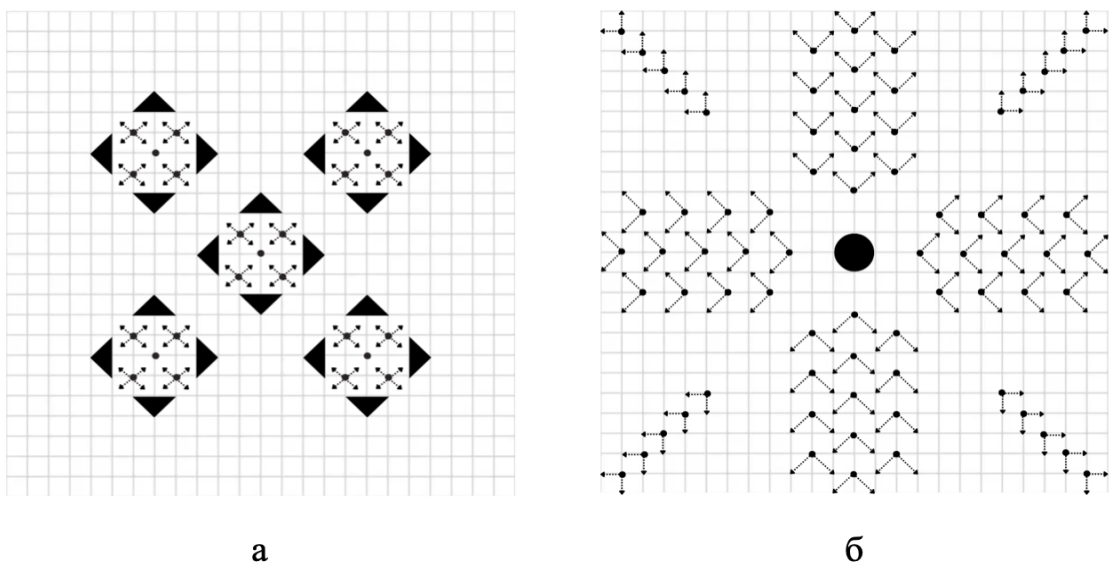

Рисунок 3.1: а – авторська схема буфів; б – авторська схема буфів.

Розроблена методика забезпечує інтеграцію творчого задуму з технологічними можливостями легкої промисловості, оскільки враховує особливості матеріалів, закономірності усадки, вимоги до міцності вузлів та функціональності застібок. Використання підкладкових матеріалів, а також продумане розташування декоративних елементів дає змогу зберегти цілісність рельєфного малюнка протягом усього терміну експлуатації. Це підсилює не лише естетичну, а й практичну цінність колекції.

Отже, колекція «Тінь Індиго» отримує наукове й технологічно обґрунтоване підґрунтя для перевтілення з дизайнерського задуму на серійне виробництво, що є важливим етапом у формуванні сучасного асортименту інтер'єрного текстилю.

3.2 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції

Розробку деталей конструкції моделей колекції розпочато з композиційно-конструктивного аналізу ескізів декоративних подушок, створених на основі концепції, викладеної в другому розділі. Візуальні образи, натхненні текстурою десерту «меренга», отримали подальше опрацювання у вигляді структурованих ескізів, які було проаналізовано за формою, конструкцією та властивостями матеріалів. Аналіз виконано з урахуванням об'ємно-просторової форми моделей у фронтальній та профільній проєкціях (рис.3.2). Особлива увага приділялася характеристикам силуету, пропорціям, тактильній рельєфності поверхні та співвідношенню декоративних і конструктивних елементів, що безпосередньо відображають художній задум колекції.

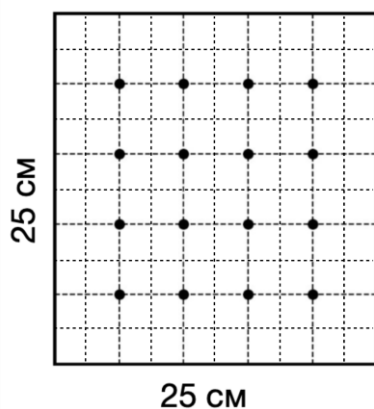

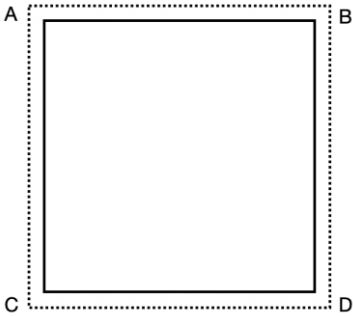
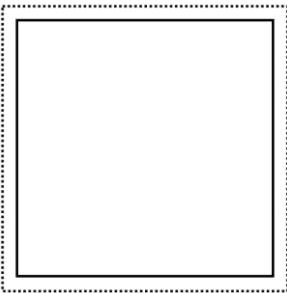
Рисунок 3.2. Аналіз об'ємно-просторової форми базової моделі декоративної подушки

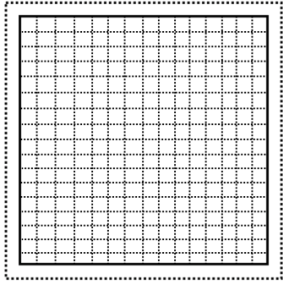
Важливим завданням аналізу стало визначення кількісних характеристик фактурних трансформацій площини – буфів, які втілюють ритмічність і м'якість, закладені в ідеї окрилення. Було вивчено масштаби буфів 2,5 см, схеми їхнього розподілу на лицьовій частині подушок, конфігурацію контурів деталей, а також варіанти спинки виробів. Це дало змогу встановити баланс між декоративністю та функціональністю, адже рельєфність поверхні повинна поєднуватися зі зручністю експлуатації та технологічною доцільністю.

Композиційно-конструктивний аналіз було виконано докладно на прикладі базової моделі декоративної подушки розміром 25×25 см, що є основою всієї колекції. Разом із тим, до колекції «Тінь Індиго» входять дев'ять моделей – це квадратні подушки розміром 25×25 см та 45×45 см. Конструктивні принципи, силуетні та фактурні особливості цих моделей аналогічні базовій, проте відрізняються пропорціями об'ємно-просторових форм та розміром виробу. Аналіз усіх моделей подано у табл. 3.1 та 3.2, що забезпечує цілісне уявлення про художньо-композиційне вирішення колекції.

Таблиця 3.1

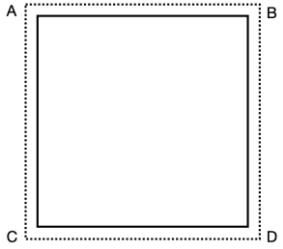
Композиційно-конструктивний аналіз моделей декоративних подушок 25×25 см

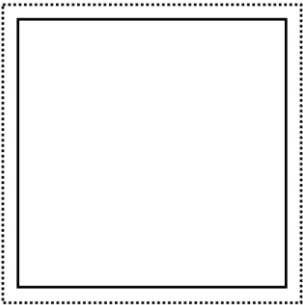
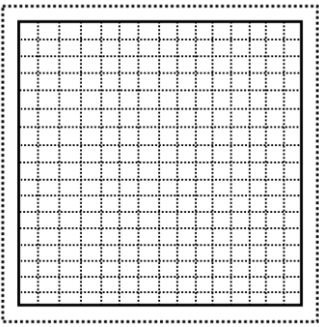
Назва конструктивного параметру	Характеристика форми ліній, ділянок тощо (описова)	Конструктивний параметр (характеристика, величина прибавки, розширення в см), графічне зображення
1	2	3
1. Силует виробу	Квадратний	Розмір 25 × 25 см
2. Об'ємна форма виробу: верхня частина, нижня частина	Об'єм формується за рахунок наповнювача, рельєфність забезпечується буфами; нижня частина – плоска	Висота виробу: 8–12 см
3. Вид поверхні виробу: верхня частина, нижня частина	Верхня частина – рельєфна, з буфами; нижня частина – гладка	Масштаб буфів: 2,5 см
4. Лінії конструкції: верхня, бокові, нижня	Прямі лінії, злегка закруглені кути для зручності експлуатації	Припуски: 1,5 см

1	2	3
5. Членування виробу	Відсутнє; акцент на фактурі буфів	–
6. Розташування та розміри КДЕ: верхня частина, нижня частина	КДЕ формуються сіткою буфів на лицьовій частині	Сітка 2,5×2,5 см; симетричне розташування
7. Розташування та розміри декоративних елементів	Декор – виключно фактурний, за рахунок буфів	По всій площі виробу

Таблиця 3.2

Композиційно-конструктивний аналіз моделей декоративних подушок 45×45 см

Назва конструктивного параметру	Характеристика форми ліній, ділянок тощо (описова)	Конструктивний параметр (характеристика, величина прибавки, розширення в см), графічне зображення
1	2	3
1. Силует виробу	Квадратний	Розмір 45 ×45 см

1	2	3
2. Об'ємна форма виробу: верхня частина нижня частина	Об'єм формується за рахунок наповнювач рельєфність забезпечується буфами; нижня частина – плоска	Висота виробу: 10–12 см
3. Вид поверхні виробу: верхня частина, нижня частина	Верхня частина – рельєфна, з буфами; нижня частина – гладка	Масштаб буфів: 2,5 см
4. Лінії конструкції: верхня, бокові, нижня	Прямі лінії, злегка закруглені кути для зручності експлуатації	Припуски: 1,5 см
5. Членування виробу	Відсутнє; акцент на фактурі буфів	—
6. Розташування та розміри КДЕ: верхня частина, нижня частина	КДЕ формуються сіткою буфів на лицьовій частині	Сітка 2,5×2,5 см; симетричне розташування

1	2	3
7. Розташування та розміри декоративних елементів	Декор – за рахунок буфів, намистин	По всій площі виробу. Намистини: Перли перламутр айворі $d = 6$ мм
8. Конструкція застібки	Потайна блискавка	Довжина 45 см

Проведений аналіз підтвердив узгодженість між творчими ескізами та конструктивними параметрами. Завдяки йому вдалося систематизувати композиційно-конструктивний устрій моделей колекції, поєднавши узагальнені параметри форми й силуети з конкретними характеристиками фактурної поверхні. Отримані результати стали підґрунтям для створення креслень деталей базових моделей і подальшого їх конструктивного моделювання, що забезпечує безпосередній перехід від художньої ідеї до технологічного втілення у сучасному декоративному текстилі.

3.3 Розробка первинних креслень деталей конструкцій моделей колекції

Розробка первинних креслень деталей конструкції колекції декоративних подушок стала логічним продовженням проведеного композиційно-конструктивного аналізу та визначила перехід від художнього ескізу до технічно точного зображення виробу. Головним завданням на цьому етапі було створення базових креслень, які забезпечують відтворюваність моделей у серійному

виготовленні та враховують усадку тканини, рельєфність фактури буфів і вимоги до експлуатації.

Модель декоративної подушки розміром 25×25 см є базовою для всієї колекції «Тінь Індиго». Саме тому розробку креслень виконано насамперед для цієї моделі. Водночас до колекції входять дев'ять виробів, два з яких є похідними від базової моделі з розміром 45×45 см. Конструктивні принципи, закладені в базову модель, було використано, як основу для інших моделей, тому всі креслення мають однакову методику побудови та відрізняються лише пропорціями деталей. Такий підхід забезпечує єдність художньо-композиційного вирішення й водночас дозволяє досягти гнучкості в адаптації моделей до різних розмірних форматів.

Побудова креслень виконувалася комбінованим способом: застосовувався розрахунково-графічний метод для визначення лінійних параметрів деталей та макетний метод для перевірки пропорцій і посадки моделі. Використання зменшеного масштабу (1:4) дозволило поєднати точність розрахунків із наочністю графічного представлення. Особливу увагу приділено точності побудови лицьової деталі з буфами, оскільки саме вона формує художньо-декоративний ефект виробу. Для цієї деталі було проведено попередній розрахунок із урахуванням коефіцієнта усадки 50 %, завдяки чому визначено розмір площини до стягування – 50×50 см для моделі з готовими параметрами 25×25 см. Це рішення дозволило спрогнозувати результативність фактурного формоутворення ще на стадії креслення. Нижня частина виробу цільна та зберігає акцент на лицьовій поверхні. Усі припуски на шви стандартні по 1,5 см, що відповідає чинним нормам (рис.3.3).

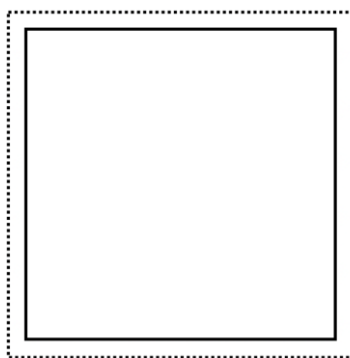

Рисунок 3.3. Технічний рисунок БК декоративної подушки

Опис зовнішнього вигляду базової моделі декоративної подушки

Подушка декоративна для інтер'єру з темно-синьої меблевої, велюрової тканини. Подушка має квадратну форму розміром 25*25 см, з синтепоном всередині.

Верхня частина подушки складається з двох шарів: верхнього з основної тканини з вишитими буфами по всій площині та нижнім шаром з підкладки.

Нижня частина подушки без оздоблення. Рекомендується для використання у вітальні, спальні або як акцентний елемент в зонах відпочинку.

У табл. 3.3 наведено приклад розрахунку лінійних розмірів деталей базової моделі декоративної подушки 25×25 см.

Таблиця 3.3

Розрахунок лінійних розмірів деталей конструкції базової моделі декоративної подушки

Позначення	Найменування розміру	Формула розрахунку	Результат, см	Примітка
1	2	3	4	5
1	Довжина сторони лицьової деталі до стягування	50/25	25	з урахуванням усадки 50 %
2	Довжина сторони спинки (готовий розмір)	25	25	без усадки
3	Товщина виробу	Стандарт ISO 5084 [20]	10	середнє значення 8-12 см
Пунктир	Припуски на шви	стандарт	1,5	з усіх сторін

Перевірка лекал здійснювалася шляхом виготовлення пробного макета, що дало змогу оцінити пропорції, перевірити стабільність рельєфу буфів і зручність

подушки. Виявлені на цьому етапі дрібні корекції внесено до креслень, після чого вони були остаточно затверджені як базові.

Отже, розробка первинних креслень стала ключовим етапом переходу від художнього задуму до технічно відпрацьованої форми виробу. Врахування усадки тканини, параметрів буфів, припусків на шви – дало змогу виготовити макет, та перевірити точність розрахунків і стабільність фактурного рельєфу, що є гарантією відтворюваності виробів. Креслення представлені в додатках.

3.4 Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу творчої колекції

Виготовлення моделей колекції «Тінь Індиго» є завершальним етапом переходу від художнього задуму до матеріального втілення, що передбачає точну реалізацію конструкторських креслень, добір матеріалів, відпрацювання технологічних операцій та формування цілісного інтер'єрного ансамблю. Основним завданням на цьому етапі було забезпечення відтворюваності фактурного ефекту, стабільності геометрії виробів і відповідності експлуатаційним вимогам сучасного інтер'єрного текстилю.

Добір матеріалів здійснювався з урахуванням двох груп критеріїв: художньо-естетичних і технологічних. За кольоровою гамою обрано глибокий темно-синій тон із світлими блакитними акцентами. Основною тканиною став меблевий велюр середньої щільності [21]. Тканиною компаньйоном для похідних моделей є бязева тканина середньої щільності, темно-синього кольору [22]. Тестові заміри усадки під час ВТО та прання показали стабільне зменшення розмірів на 5%, що було враховано при побудові лекал. Як наповнювач використано синтепон, що характеризується пружністю, гіпоалергенністю та довготривалою експлуатаційною стійкістю.

Процес пошиття складався з послідовності операцій: розкрій тканини за лекалами з урахуванням припусків на шви, контрольних насічок та нитки основи; виготовлення внутрішньої подушки, та наповнення її синтепоном; нанесення сітки

для буфів із кроком $2,5 \times 2,5$ см; виконання буфів вручну, формуючи рельєфну поверхню; пришивання намистин та підкладки до зовнішньої сторони буфів; вшивання потайної блискавки; зшивання деталей з подальшою обробкою оверлоком; вивертання виробу та волого-теплова обробка (ВТО) та перевірка рельєфу буфів; вкладення внутрішньої подушки всередину виробу та зшивання отвору.

Контроль якості здійснювався за параметрами: точність збігу розмірів деталей після пошиття з розрахунковими величинами, регулярність і симетричність буфів, міцність закріпок. Допустимі відхилення не перевищували $\pm 0,5$ см по довжині сторін та ± 2 мм у ширині шва, що відповідає стандартам для інтер'єрного текстилю. Окремо перевірялася стійкість швів і декоративних елементів після багаторазового прання, що підтвердило придатність моделей до тривалої експлуатації. Здатність наповнювача зберігати форму після багаторазового механічного впливу стала важливим показником його якості.

Колекція складається з дев'яти моделей. Всі вони мають спільні конструктивні принципи, проте різняться пропорціями об'ємно-просторової форми. Квадратні моделі створюють відчуття статичної рівноваги та підкреслюють симетрію буфів. Наявність уніфікованої зворотної частини виробу – посилює практичність у використанні.

Важливо підкреслити, що колекція відповідає сучасним трендам сталого дизайну: використання змішаних тканин дозволяє поєднати натуральні та синтетичні волокна, забезпечуючи баланс між екологічністю та експлуатаційною стійкістю. Матеріали сертифіковані як гіпоалергенні, що робить подушки безпечними для використання у житлових просторах із підвищеними вимогами до здоров'я мешканців.

Рисунок 3.4. Фотографічне зображення колекції «Тінь Індиго»

Не менш важливим етапом стало створення сценарного образу колекції «Тінь Індиго», що є своєрідною візуальною постановкою, яка розкриває художню концепцію у контексті інтер'єрного простору (рис.3.4). Для цього було розроблено стилізовану композицію сучасного житлового інтер'єру, де декоративні подушки розташовуються у поєднанні зі мінімалістичними меблями, фактурними пледами та іншим декором. Така побудова інтер'єрного ансамблю має підкреслити фактурний рельєф і кольорову гамму подушок, сформувати враження затишку та легкості у просторі.

Візуальний образ колекції, демонструє не лише матеріалізований результат конструкторських і технологічних пошуків, але й художню цілісність колекції. Завдяки інтеграції виробів у побутовий сценарій досягається повне розкриття їх декоративного потенціалу (рис.3.5). Подушки не лише функціонують як утилітарні об'єкти, але й стають ключовими акцентами в організації простору, виконуючи роль носіїв стилістичного коду.

Рисунок 3.5. Інтеграція колекції в інтер'єр

Візуальне рішення колекції передбачає можливість її інтеграції не лише в мінімалістичний інтер'єр, а й в інші стилі: скандинавський, модерн чи бохо. Завдяки універсальності форми й нейтрально-глибокій колірній палітрі подушки можуть виконувати як акцентну, так і допоміжну декоративну функцію. Це дозволяє розглядати колекцію не лише як автономне дизайнерське рішення, а й як елемент більш масштабних інтер'єрних ансамблів.

Підсумуємо, що виготовлення в матеріалі підтвердило якість лекал, стабільність конструктивних рішень та високу відтворюваність фактурного ефекту буфів. Розробка сценарного образу дозволила поєднати моделі з сучасним інтер'єром, що забезпечує завершеність колекції «Тінь Індиго» у матеріальному світі.

3.5 Розробка лекал однієї з моделей колекції декоративних подушок

На етапі конструкторської розробки важливим завданням стало створення професійних лекал, які забезпечують точність відтворення базової моделі декоративної подушки, передбаченої художньо-композиційною концепцією колекції. Лекала є графічною формою передачі конструктивної інформації та

виступають основою для серійного розкрою, стандартизації виробництва й збереження єдності авторського задуму при масштабуванні виробу. Вони виконують роль ключового посередника між творчим задумом і матеріальним утіленням, оскільки саме через лекала відбувається трансформація ескізу в чіткі геометричні параметри деталей.

Побудова лекал здійснювалася на основі вихідних даних, отриманих у результаті розрахунків. Ці розрахунки враховували:

- коефіцієнт усадки тканини при виконанні буфів на рівні 50 %, визначений експериментально під час виконання зразків;
- припуски на шви 1,5 см;
- технологічні особливості формування буфів (зміна площі та щільності тканини при стягуванні).

Для досягнення готової лицьової деталі розміром 25×25 см площа верхньої частини подушки до стягування була збільшена до 50 см, а з урахуванням припусків на шви – до 53 см. Такий підхід гарантував збереження точності при переході від розрахункової моделі до практичного розкрою.

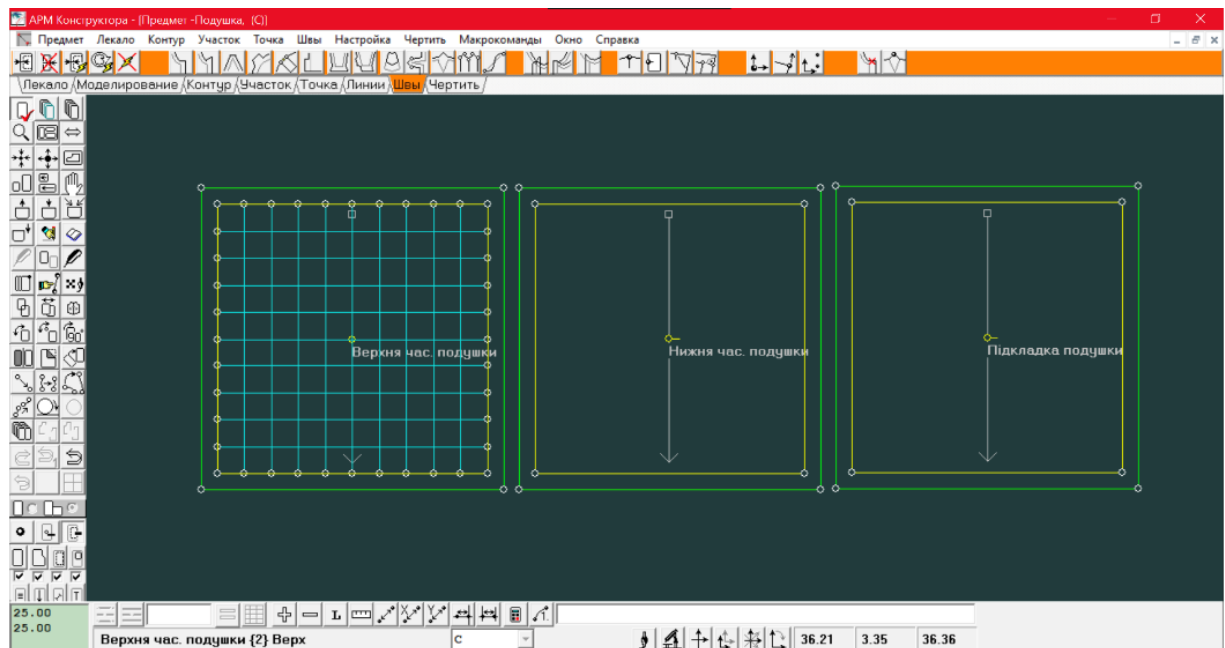

Рисунок 3.6. Схема кресленика БК подушки в САПР JULIVI

Лекала моделі БК складаються (рис.3.6):

1. Верхня частина подушки (Дет. 1). Це головна деталь виробу, яка формує характерну рельєфну поверхню. Вона виконується у вигляді квадрата 28×28 см, без врахування усадки. На деталі нанесено: напрям нитки основи, модульна сітка $2,5 \times 2,5$ см, для точності складання й симетричного розташування буфів. Модульність сітки забезпечує рівномірність ритму та стабільність буфів, що створює ефект «структурованої легкості» й водночас дозволяє легко масштабувати лекало на інші розміри подушок. Кількість 1 шт.

2. Нижня частина подушки (Дет. 2). Квадратна деталь, яка з урахуванням припусків становить 28×28 см. Напрям нитки основи нанесено для уникнення деформації під час експлуатації. Кількість 1 шт.

3. Підкладка подушки (Дет. 3). Конструктивно ідентична задній частині подушки та лицьовій деталі в готовому вигляді, 28×28 см. Забезпечує формостійкість буфів. Кількість 1 шт.

Розробку лекал виконано в САПР JULVI, що істотно спрощує весь процес та робить їх придатними для використання як у промислових, так і в навчально-експериментальних умовах. Виготовлені лекала дозволяють мінімізувати похибки під час розкрою, забезпечують оптимальне використання матеріалів та сприяють стандартизації технологічних процесів. Технічний пакет документації складається зі розрахунку площі лекал крою, специфікації деталей крою, та розроблених лекал крою. Вони подані в додатках.

Висновки до розділу 3

1. Сформовано логічний перехід від художнього задуму колекції до технологічно можливої форми виробів. Підбрано матеріали та вузли з'єднань, які забезпечують стабільність буфів, відповідають сучасним експлуатаційним вимогам та зберігають авторський задум.

3. Виконано композиційно-конструктивний аналіз, уточнено силуетно-пропорційні параметри дев'яти моделей, зафіксовано ритм буфів (крок 2,5 см), та характер сприйняття форми.

4. Розроблено первинні креслення, які показали коректність прийнятих розрахунків щодо усадки та ширини швів. Уточнено контрольні розміри.

5. Створено комплект лекал в САПР JULIVI, із довідковими елементами.

6. Виготовлено колекцію., запропоновано варіанти використання колекції в інтер'єрі, що підтвердило композиційну цілісність колекції та її гнучкість щодо варіативності застосування в різних стильових рішеннях сучасного житла.

РОЗДІЛ 4

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

4.1 Обґрунтування параметрів виготовлення моделі декоративної подушки

Обґрунтований вибір матеріалів є визначальним фактором для забезпечення якості та довговічності виробу, оскільки він безпосередньо впливає на експлуатаційні властивості, технологічність обробки та естетичний вигляд готової моделі [23; 24]. Для виготовлення декоративної подушки обрано меблеву велюрову тканину темно-синього кольору, що забезпечує стабільність форми та стійкість до зношування [21]. Додатково використано бязеву тканину компаньйон, яка характеризується своєю високою гігієнічністю та простотою у догляді під час експлуатації [22]. Для підкладки виробу – внутрішньої подушки, обрано тканину лакоста темно-синього кольору, яка зберігає задану форму [25]. Вибір саме таких матеріалів пояснюється необхідністю поєднання декоративної виразності та функціональності виробу. Велюрове полотно забезпечує складний художній ефект і дозволяє створювати стабільний рельєф буфів, тоді як підкладкова тканина виконує роль внутрішнього конструктивного шару, що підсилює форму та захищає виріб від передчасного зношування. Характеристика текстильних матеріалів для моделі декоративної подушки наведена в табл. 4.1. Розроблено пропорційне зображення виробу (вигляд спереду, вигляд ззаду) із зазначенням типів стібків всіх ниткових з'єднувань (рис. 4.1).

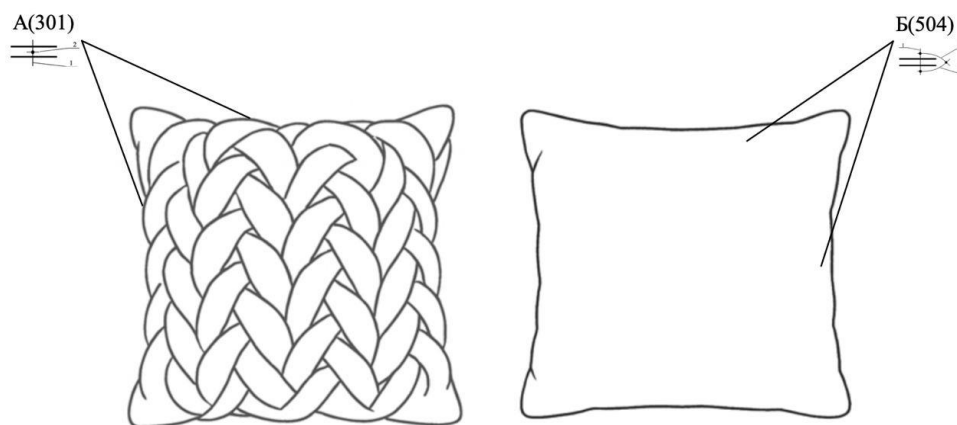

Рис. 4.1 Зображення жилету жіночого із зазначенням типів стібків

Таблиця 4.1

Характеристика текстильних матеріалів для моделі декоративної подушки

Назва матеріалу	Умове позначення	Оформлення, оброблення	Переплетення	Вміст складників сировинного складу, %	Символи догляду			
					хімічне чищення	прання	прасування	відбілювання
Тканина Favorite Navy меблева велюрова темно- синя	18075	Гладко фарбов ане	Репсове (клас дрібновізе рункові)	Поліесте р 100%				
Тканина бязева темно- синя	183535	Гладко фарбов ане	Полотняне	Бавовна 100%				
Тканина Лакоста спорт темно- синя	184712	Гладко фарбов ане	Петельне (клас складні)	Поліесте р 100%				

Продовження таблиці 4.1

Лінійна густина ниток, текс Число ниток на 100 мм		Число ниток на 100 мм		Ширина, см	Поверхнева густина, г/м ²
основа (довжина)	уток (ширина)	основа (довжині)	уток (ширина)		
10	11	12	13	140	330
18	20	400	350	220	147
18	18	360	360	150	150

Для верху виробу використовується щільніша велюрова тканина з поверхневою густиною 330 г/м^2 , яка забезпечує стабільність декоративних елементів та підвищену міцність у процесі експлуатації. Використання поліестеру у складі підсилює зносостійкість та знижує ризик утворення заломів [26]. Підкладкова тканина є легшою (150 г/м^2) і сприяє збереженню форми виробу під час використання.

Різниця у щільності та структурі тканин обґрунтована їх функціональним призначенням: основна тканина відповідає за декоративність і захист виробу, тоді як підкладка стабілізує форму. Тканини адаптовані до умов експлуатації, стійкі до усадки та багаторазових циклів прання. Це підтверджує доцільність їх використання у даній колекції й забезпечує необхідні естетичні та експлуатаційні характеристики декоративної подушки.

Надійності та довговічності виробу забезпечується обґрунтованим вибором швейних ниток, адже саме вони формують з'єднання, які утримують окремі деталі подушки в єдиній конструкції. Нитки забезпечують міцність, стійкість до розриву, стирання, стабільність параметрів швів під час багаторазових циклів експлуатації та догляду, включаючи прання, прасування та хімічне чищення [27]. Важливим є також колір ниток, оскільки він має гармонійно поєднуватися з основною тканиною та залишатися стійким до вигорання і дії мийних засобів. Вибір ниток ґрунтується на вимогах до декоративно-конструктивного оздоблення виробу, особливостях технологічних операцій [28] та призначенні готової моделі. Характеристика швейних ниток для виготовлення подушки наведена у табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Характеристика швейних ниток для виготовлення моделі декоративної подушки

Назва	Умовне позначення	Лінійна густина, текс	Розривальне зусилля, Н	Вид пакування, довжина намотки, м	Призначення
Нитки швейні 40/2 MAXXIMA	70	40	1250	Котушка, 4000 ярдів	Зшивання та обметування деталей

Для зшивання деталей декоративної подушки обрано нитки фірми MAXXIMA, які поєднують у собі високу міцність, стійкість до дії високих і низьких температур, впливу прямих ультрафіолетових променів. Нитки не вигорають, не линяють, не стираються. Продукція складається із стовідсоткового поліестеру, що забезпечує виробам, при виробництві яких використані такі нитки, високі експлуатаційні характеристики, довговічність та зносостійкість. Лінійна густина 40 текс дає змогу отримати оптимальне співвідношення між міцністю й непомітністю нитки на лицьовій поверхні виробу, що особливо важливо при виконанні декоративних операцій у виробках інтер'єрного текстилю.

Вибір саме цього типу нитки пояснюється потребою у формуванні надійних та одночасно акуратних з'єднань, які витримують багатократні цикли експлуатації і догляду (прання, хімчистку, прасування). Використання катушок із довжиною намотки 4000 ярдів забезпечує зручність у роботі на промисловому обладнанні та відповідає типовим нормам витрат для виробів такого типу. Таким чином, нитка 40/2 MAXXIMA в 070 відтінку повністю відповідає технічним і художньо-конструктивним вимогам колекції «Тінь Індиго», гарантуючи якість і довговічність декоративної подушки.

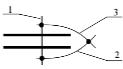
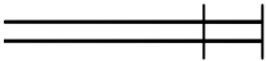
Правильно підібрані матеріали створюють основу для якісного виготовлення виробу, проте не менш важливим етапом є визначення вимог до з'єднання швів та вибору обладнання. Саме ниткові з'єднання формують конструктивну цілісність виробу, впливають на його міцність, зовнішній вигляд і довговічність. Вони визначають здатність подушки витримувати механічні навантаження під час експлуатації, зберігати форму після багаторазового використання та залишатися стійкою до тертя [29; 30; 31]. Крім того, якісно виконані шви сприяють збереженню чіткості декоративних елементів, таких як буфи, та забезпечують правильне функціонування застібки-блискавки без перекосів і деформацій. Для моделі декоративної подушки колекції «Тінь Індиго» важливо забезпечити одночасно високу якість швів та збереження декоративного ефекту буфів і плавності ліній застібки-блискавки, оскільки це безпосередньо впливає як на естетику виробу, так і на його експлуатаційні характеристики. Кресленик загального вигляду подушки

представлено у додатках. Характеристика технологічних вимог до з'єднань і відповідного обладнання наведена у табл. 4.4.

Таблиця 4.4

Вимоги до з'єднання та обладнання для виготовлення виробу

Технологічні вимоги	Технічні ознаки обладнання
1	2
Ниткове з'єднування А	
1. Найменування операції: зшивання деталей (верхня та нижня частина подушки).	1. Призначення машини: універсальна.
2. Асортимент матеріалів: меблевий велюр (поліестер 100%), тканина бязева (бавовна 100%), тканина лакоста (поліестер 100%).	2. Вид стібка: 301 – пряма човникова строчка; довжина 3 мм.
3. Тип стібка, параметри: 301 – двониткова пряма човникова строчка; 3,5 стібка/см.	3. Вид з'єднання (код): 1.01.01/301.
6. Форма закріпки: подвійна.	6. Продуктивність: 5500 об/хв
7. Кількість шарів і товщина: середня (2 шари тканини + 1 шар підкладки).	7. Використання для інших операцій: пришивання підкладки.
8. Потовщені ділянки: на стиках зі швами обметування.	8. Якість виконання: висока.
9. Продуктивність обладнання: середня.	
10. Обрізання зрізів: відсутнє.	
11. Автоматизація: підйом лапки, закріпка, зупинка голки у верхньому положенні.	
12. Автоматизоване укладання деталей: відсутнє.	

1	2
Ниткове з'єднання Б	
1. Найменування операції: обметування зрізів для запобігання осипанню тканини.	1. Призначення машини: спеціальна.
2. Матеріали: меблевий велюр (поліестер 100%), тканина бязева (бавовна 100%), тканина лакоста (поліестер 100%).	2. Вид стібка: 504 – трьохнитковий ланцюговий зшивально-обметувальний шов.
3. Тип стібка, параметри: 504 – чотиринитковий обметувальний шов; 3 стібка/см.	3. Код шва: 1.02.04/504.
4. Вид строчки: з невеликою посадкою.	4. Механізм переміщення: нижній транспортер.
5. Відхилення по ширині шва: $\pm 0,2$ см.	5. Автоматизація: автоматичне обрізання нитки, підйом лапки, вдосконалена заправка ниток, диференційна подача матеріалу, автоматичне змазування мастилом.
6. Форма закріпки: не вимагається.	6. Продуктивність: 6500 об/хв.
7. Кількість шарів: 3.	7. Використання для інших операцій: обробка країв підкладки.
8. Потовщені ділянки: в кутах та стиках із блискавкою.	8. Якість: висока.
9. Продуктивність: висока.	
10. Обрізання зрізів: одночасне з обметуванням.	

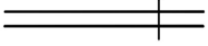
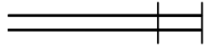
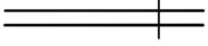
1	2
11. Автоматизація: обрізання нитки.	
12. Автоматизоване укладання деталей: відсутнє.	

Таким чином, вибір саме цих типів з'єднань та обладнання обґрунтований особливостями конструкції декоративної подушки та вимогами до її експлуатації. Використання універсальних і спеціалізованих машин дозволяє отримати високоякісні шви, що відповідають сучасним стандартам, і водночас зберегти естетику колекції «Тінь Індиго».

Після визначення загальних вимог до з'єднань та обладнання необхідним є конкретизація параметрів швів, що застосовуються у виготовленні декоративної подушки. Саме від кількості стібків, ширини шва та відповідності типу ниток залежить не лише міцність конструкції, але й зовнішній вигляд виробу. Неправильно обрані параметри можуть призвести до ослаблення з'єднань, деформації тканини або втрати естетичної привабливості виробу, тоді як оптимальні значення забезпечують гармонійне поєднання надійності та охайності виконання. Для забезпечення високої якості виконання виробничого процесу параметри ниткових з'єднань встановлюються відповідно до міжнародного стандарту ДСТУ ISO 4916:2005, що регламентує класифікацію швів і стібків [32; 33; 34; 35; 36]. Дотримання цього стандарту дозволяє не лише досягти уніфікації виробничих процесів, але й забезпечити сумісність технологічних рішень із сучасними методами масового та серійного виробництва текстильних виробів. Характеристика параметрів швів наведена у табл. 4.5.

Таблиця 4.5

Параметри ниткових з'єднувань для виготовлення базової моделі
декоративної подушки

Найменування шва (ДСТУ ISO 4916 :2005)	Кодове позначення шва (ДСТУ ISO4916	Найменування технологічної операції де застосовується шов	Кількість стібків на 10	Ширина шва, мм	Вид та умовний номер ниток	Графічне або умовне зображення шва (ДСТУ ISO 4916: 2005)
1	2	3	4	5	6	7
Зшивний	1.01.01	Зшивання деталей подушки (верхня+ нижня частина)	3–4	15	40/2 MAXXIMA 070	
Обметувальний	1.01.02	Обметування зрізів	4–5	4–5	40/2 MAXXIMA 070	
Зшивний	1.01.01	Вшивання потайної блискавки	3–4	6–8	40/2 MAXXIMA 071	

Згідно з табл. 4.5, у конструкції декоративної подушки застосовуються три основні типи швів. Зшивний шов (код 1.01.01) використовується для з'єднання лицьової та задньої частини подушки. При кількості 3–4 стібки на 10 мм і ширині близько 10 мм він забезпечує достатню міцність і витривалість до експлуатаційних навантажень.

Таким чином, обрані параметри ниткових з'єднань узгоджуються з властивостями матеріалів та особливостями конструкції моделі, що дозволяє досягти високої якості готового виробу.

Наступним кроком є визначення характеристик універсальних та спеціальних швейних машин, які безпосередньо забезпечують якість виконання з'єднань та стабільність готового виробу. Для моделі декоративної подушки колекції «Тінь Індиго» особливо важливо використовувати обладнання, яке поєднує точність строчки, надійність регулювання параметрів та можливість роботи з тканинами різної щільності й товщини, що забезпечує рівномірність шва та відсутність деформацій. Універсальні машини застосовуються для виконання основних операцій, тоді як спеціалізовані моделі необхідні для виконання вузькопрофільних завдань, як-от якісне обметування зрізів чи вшивання потайної блискавки, де потрібна підвищена акуратність та спеціальна лапка [37; 38; 39; 40; 41; 42]. Використання такого обладнання дозволяє досягти високого рівня технологічності та довговічності виробу, зберігаючи водночас його декоративну привабливість. Характеристику машин, обраних для виробництва, наведено у табл. 4.6.

Для виконання основних операцій використовується пряма універсальна машина DDL-8700-7WB/SC920CN/M92/CP180A, Juki (Японія). Це комп'ютерна прямострочна швейна машина з нижнім просуванням матеріалу і автоматичними функціями. Швейна машина оснащена рядом корисних опцій для максимально зручної роботи швачки, включаючи лічильник нижньої нитки, функцію позиціонування голки, автоматичне обрізання нитки, автоматичний підйом лапки і багато іншого.

Для обметування зрізів використовується машина GN 880-5, Singer (Німеччина), яка виконує чотиринитковий обметувальний шов 504. Її конструкція з автоматизованою системою змащування та диференційною подачею матеріалу дозволяє досягти рівномірності обробки навіть на ділянках із підвищеною товщиною, забезпечуючи охайність внутрішньої частини виробу.

Характеристика універсальних та спеціальних швейних машин

Клас (марка), фірма-виробник, країна	Технологічне призначення	Кодове позначення стібка (ДСТУ ISO 4016:2005)	Максимальна частота обертання головного	Максимальна довжина стібка, мм	Максимальна товщина матеріалу під лапкою	Додаткові відомості (тип механізму переміщення)
1	2	3	4	5	6	7
DDL-8700-7WB/ SC920CN/ M92/CP180A, Juki (Японія)	Зшивання, настрочування, прострочування	301	5500	3,1	13	Автоматична обрізка ниток, стандартна і посилена закріпка, лічильник нижньої нитки, режим голкового позиціонування, панель управління, нижнє рейкове просування матеріалу
GN 880-5, Singer (Німеччина)	Обметування зрізів тканини	504	6500	3,6	6,5	Автоматичне обрізання ниток; підйом та опускання притискної лапки; вдосконалена заправка ниток; автоматизована система змащування; диференційна подача матеріалу

Таким чином, поєднання універсальних і спеціальних машин забезпечує комплексне виконання всіх технологічних операцій. Це дозволяє досягти високої якості з'єднань, стабільності розмірів та естетичної привабливості виробу, що відповідає концептуальним вимогам колекції «Тінь Індиго».

У процесі виготовлення декоративної подушки колекції «Тінь Індиго» особливу роль відіграють операції волого-теплової обробки (ВТО), які забезпечують остаточне формування об'ємно-просторової форми, стабілізацію швів та досягнення високого рівня естетичності виробу [43]. Для цього використовується спеціалізоване обладнання, що поєднує функції прасування, та відпарювання. Характеристика обладнання для ВТО наведена у табл. 4.7.

Таблиця 4.7

Характеристика обладнання для ВТО

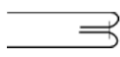
Найменування та марка обладнання, фірма	Технологічне призначення	Маса, кг	Технічні параметри					Додаткові відомості
			Тиск пари, бар	Спосіб нагрівання подушок	Температура нагрівання, С	Витрати пари, кг/год	Наявність системи охолодження (так, нема)	Спосіб отримання пари
Silter Super mini 2035	Внутрішньо-процесна ВТО	8	3	електричний	260	4-5	–	парогенератор

Для виконання операцій ВТО використовується парогенератор Silter Super mini 2035. Країна виробник - Туреччина. Він призначений для якісного прасування, відпарювання та остаточної обробки як окремих деталей, так і готових виробів. Важливим етапом у виготовленні декоративної подушки колекції «Тінь Індиго» є проведення волого-теплової обробки (ВТО), яка забезпечує правильне формування швів, закріплення рельєфних елементів та підвищення загальної якості виробу. Кожна операція ВТО виконується з урахуванням властивостей використаних матеріалів і потребує чітко визначених параметрів температури, тиску та зволоження, що гарантує відповідність отриманих результатів технологічним і дизайнерським вимогам. Така обробка запобігає небажаний деформації й

забезпечує стабільність декоративних буфів. Це дозволяє не лише стабілізувати розміри деталей, але й надати виробу завершеного вигляду, гармонійного з естетичною концепцією колекції. Характеристика основних параметрів ВТО для виготовлення подушки наведена у табл. 4.8.

Таблиця 4.8

Параметри ВТО для виготовлення моделі декоративної подушки колекції

Найменування технологічної операції	Найменування тканин, умовне позначення	Тип обладнання	Температура нагріву подушок $T_{\text{пл}}/T_{\text{пл}}$, оС	Зволоження W , %	Тиск пари P , МПа	Час обробки, с				Графічне або умовне зображення операції
						пропарювання	прасування	охолодження	сумарний	
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Пропарювання матеріалу	Favorite Navy 18075	Silter Super mini 2034	120	10-15	0,3	5	30	—	35	
Припрасування швів	Favorite Navy 18075	Silter Super mini 2035	120	10-15	0,3	3	15	—	18	
Розпрасування швів	Favorite Navy 18075	Silter Super mini 2036	120	10-15	0,3	5	15	5	25	
Кінцеве ВТО	Favorite Navy 18075	Silter Super mini 2035	120	10-15	0,3	3	20	—	23	

Таким чином, ретельне дотримання технологічних параметрів ВТО дозволяє досягти високої якості декоративної подушки, зберегти естетичні властивості матеріалу та забезпечити довговічність виробу.

Отже, проведено обґрунтування параметрів виготовлення моделі декоративної подушки яке дозволяє зробити висновок, що правильний вибір матеріалів, є ключовим чинником забезпечення якості та довговічності виробу. Таким чином, сукупність прийнятих матеріалознавчих і технологічних рішень формує міцну основу для подальшого визначення параметрів швів, вибору обладнання та режимів ВТО, що у комплексі гарантує стабільність форми, виразність декоративного рельєфу та високу експлуатаційну надійність готового виробу.

4.2 Розробка технологічної послідовності обробки моделі декоративної подушки

Технологічна послідовність обробки є ключовим етапом підготовки виробу до виготовлення, адже вона визначає структурованість виробничого процесу та забезпечує належну якість кінцевого продукту [32; 35; 44]. Для декоративної подушки колекції «Тінь Індиго» технологічна схема включає сукупність операцій, об'єднаних у логічні блоки: запуск, заготівельні операції, монтаж та заключні роботи. Така структуризація дозволяє оптимізувати використання обладнання та забезпечує точність виконання технологічних вимог, враховуючи особливості даної моделі – наявність декоративних буфів на верхній частині та потайної застібки-блискавки. Послідовність усіх операцій представлена у табл. 4.9.

Таблиця 4.9

Технологічна послідовність обробки моделі декоративної подушки

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спец.	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Отримання деталей крою	Р	2	40	Стіл запуску, журнал
2	Перевірка кількості і якості деталей	Р	2	50	Лекала, стіл запуску
3	Комплектування крою	Р	2	40	Стіл запуску

1	2	3	4	5	6
4	Роздавання крою на робочі місця	Р	2	100	-
Разом				230	
Виготовлення підкладки подушки					
5	Обшивання верхньої частини внутрішньої подушки нижньою, залишаючи отвір відповідно міток	М	3	480	DDL-8700-7WB/SC920CN/M9 2/CP180A, Juki
6	Вивертання подушки, виправлення кутиків	Р	2	40	-
7	Наповнення внутрішньої подушки	Р	2	420	Синтепон
8	Застрочування отвору на внутрішній подушці	М	3	90	DDL-8700-7WB/SC920CN/M9 2/CP180A, Juki
Разом				1030	
Виготовлення зовнішньої подушки					
9	Розмітка схеми буфів	Р	2	240	Схема, крейда, лінійка
10	Виготовлення буфів	Р	3	2400	Голка, нитка, схема, намистини
11	Настрочування верхньої деталі подушки на деталь підкладки	М	4	180	DDL-8700-7WB/SC920CN/M9 2/CP180A, Juki
12	Вшивання правої частини потаємної застібки-блискавки	М	4	60	DDL-8700-7WB/SC920CN/M9 2/CP180A, Juki
13	Вшивання лівої частини потаємної застібки-блискавки	М	4	60	DDL-8700-7WB/SC920CN/M9 2/CP180A, Juki
14	Розстібання/застібання потаємної застібки-блискавки, перевірка якості вшивання	Р	2	15	-
15	Припрасування припусків шва вшивання блискавки	П	3	35	Silter Super mini 2035
16	Обшивання верхньої деталі подушки нижньою по периметру	М	4	90	DDL-8700-7WB/SC920CN/M9 2/CP180A, Juki
17	Обметування припусків шва обшивання верхньої деталі подушки нижньою	С	4	90	GN 880-5, Singer (Німеччина)

1	2	3	4	5	6
18	Приprasування припусків швів обшивання верхньої деталі подушки нижньою	П	3	40	Silter Super mini 2035
19	Вивертання зовніщньої подушки з одночасним виправленням кутиків	Р	2	30	-
Разом				3250	
Монтаж					
20	Вставка внутрішньої подушки у зовнішню	Р	2	60	-
21	Закривання блискавки зовнішньої частини	Р	2	20	-
22	Кінцеве ВТО виробу	П	2	50	Silter Super mini2035
23	Чищення виробу	Р	2	60	Стіл, щітка
24	Маркування	Р	2	30	Стіл, етикетки
25	Пакування	Р	2	30	Стіл, пакети
Разом				250	
Всього				4760	

Отже, представлена у табл. 4.9 технологічна послідовність виготовлення декоративної подушки колекції «Тінь Індиго» відображає повний цикл обробки виробу: від отримання деталей крою до остаточного пакування. На заготівельному етапі особлива увага приділяється формуванню буфів, що створюють характерний об'ємний рельєф. Монтажні операції включають зшивання деталей, вшивання потайної блискавки. Завершальні операції – волого-теплова обробка, контроль якості та пакування.

Висновки до розділу 4

1. Надано характеристику основного та підкладкового матеріалів, верхній – рельєфний і зносостійкий, нижній – гігроскопічний, формостійкий під час експлуатації. Визначено параметри ниткових з'єднань матеріалів виробу у відповідності до ДСТУ ISO 4916:2005, обрано нитки 40/2 MAXXIMA, які забезпечують високу міцність швів.

2. Надано характеристику промислового швейного обладнання та обладнання ВТО, що представлено у табличній формі. На обрану модель було обрано універсальну машину Juki DDL-8700-7WB/SC920CN/M92/CP180A, машину Singer GN 880-5 для одночасного зшивання та обрізання країв, для швидкої роботи на виробництві; для ВТО запропоновано парогенератор Silter Super mini 2035.

3. Розроблено технологічну послідовність, базової моделі колекції з використанням сучасного обладнання. Трудоемність виробу складає 4760 с. Розроблено кресленик загального вигляду з перерізами вузлів.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Проведено допроектні дослідження в сфері виготовлення текстильних подушок. Систематизовано процес проєктування творчої колекції; проведено аналіз групи споживачів для якої буде виконана проєктна розробка; досліджені ситуації, в яких буде використовуватись колекція «Тінь Індиго».

2. Проаналізовано модні тенденції обраного асортименту на прикладах сучасних текстильних колекціях. На основі даної інформації виконано композиційно-конструкторський аналіз об'єкту проєктування, сформовано таблицю з варіантами композиційного рішення колекції декоративного текстилю.

3. Визначено творчу концепцію колекції та розроблено творчий колаж художнього образу споживача. Запропоновано мудборт на основі творчого джерела меренга, та обрано назву майбутньої колекції «Тінь Індиго». У пошуках найбільш вдалої форми ідейного натхнення розроблено фор-ескізи та ескізний ряд текстильної колекції. Розроблено творчу колекцію та сформовано закінчений художній образ споживача.

4. Розроблено технічні рисунки до моделей колекції та художньо-технічний опис усіх моделей. Визначено розмірні ознаки для проєктування колекції та методику побудови базової конструкції.

5. Сформовано оптимальний пакет сучасних матеріалів для виготовлення колекції декоративних подушок. Розроблено проєктно-конструкторську документацію на одну з моделей колекції.

6. Надано характеристику основних, підкладкових матеріалів та ниток для виготовлення колекції декоративних подушок. Проаналізовано та визначено види ниткових з'єднань, з необхідними параметрами з огляду на обрані матеріали. Надано характеристику швейного та ВТО обладнання для виготовлення моделей колекції.

7. Розроблено технологічну послідовність виготовлення базової моделі з загальною трудомісткістю 4760 с з використанням сучасного обладнання та запропонованих методів обробки. Розроблено кресленика загального виду з методами обробки декоративної подушки.

8. Виготовлено в матеріалі сім моделей колекції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко І.Б. «Конструкція та технологія декоративного текстилю». Навч. посібник. Київ: КНУТД, 2018. – 256 с.
2. Коваленко А.В. «Сучасні текстильні матеріали об'ємної структури». Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Київ: КНУТД, 2022. С. 45 – 48.
3. Шнайдер А. Б. Об'ємно-просторовий текстиль як сучасна форма текстильного дизайну. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв, № 9., 2009. – С. 158-162.
4. Колосніченко М., Остапенко Н., Михайлюк О.. Фактурні рішення художніх виробів із текстилю: Термінологічні аспекти. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 34. Т.3. Дрогобич: ДДПУ ім. І.Франка, 2020. С. 237-244
5. Томіна О.Д., Гук Л.Й. Текстиль в житловому інтер'єрі. Архітектурний вісник Вип. 22-23. КНУБА, 2021. – С. 178 – 182
6. Єжова О.В., Шпирка М.В., Лю Цзяньсін. Дизайн-проектування текстильних виробів, оздоблених буфами. KyivTex&Fashion : матеріали IV міжн. наук.-прак. конф., м. Київ, 20 жовтня 2020 р. – Київ: КНУТД, 2020. С. 35 – 36.
7. Пашкевич К., Лю Цзяньсін. Декоративне оздоблення в дизайні одягу ХХ-ХХІ століття. Монографія. – Київ: КНУТД, 2023. – 201 с.
8. Супрун Н.П. Матеріалознавство швейних виробів волокна та нитки. Підручник. Київ: Знання, 2008. – 183 с.
9. Кобищан А. Д. Дослідження зміни лінійних розмірів льняних тканин при багаторазовому пранні. Хмельницький, Вісник ХНУ, 2012. №4. С. 180 –183.
10. Лазур К.Р., Олійник Т.М.. Швейне виробництво та матеріалознавство. Словник. Львів: Новий Світ – 2000, 2012. – 246 с.
11. ДЕРЕБАГА О.В., Білоцька Л.Б.. Аналіз сучасних методів ускладнення поверхні одягу буфами. Тези доповідей XV Всеукраїнської наукової конференції молодих учених та студентів "Наукові розробки молоді на сучасному етапі". Т. 1 : Секція "Нові наукомісткі технології виробництва матеріалів, виробів широкого вжитку

- та спеціального призначення", 28-29 квітня 2016 р. — Київ, КНУТД, 2016. — С. 22.
12. Ярошенко А. Психологія кольору в дизайні середовища. Актуальні проблеми сучасного дизайну. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 20 квітня 2018 р. м. Київ. Т.2. Київ: КНУТД, 2018. С. 237-240.
13. Ruth Singer. Fabric Manipulation: 150 Creative Sewing Techniques, David & Charles, 2013. – 176 с.
14. Панько К.Г., Скляренко Н.Г. 3D – Текстиль: Способи та методи виготовлення. Новітні технології в легкій промисловості та сервісі: зб. тез доп. І Міжнародної науково-практичної конференції, Т.1..м. Київ, 2018 р. Київ: КНУТД, 2018. – С. 278–279.
15. Colette Wolff The Art of Manipulating Fabric. Krause Publications, 2003. – 320 с.
16. Актуальна колекція Jysk URL: <https://jysk.ua/dlya-domu/dekorativni-podushki>
17. Актуальна колекція ZARA HOME URL: <https://www.zarahome.com/ua/спальня-декоративні-подушки-n964>
18. Що таке усадка тканини. Які тканини сідають, а які — ні. URL: <https://tkani-atlas.com.ua/ua/chto-takoe-usadka-tkani.-kakie-tkani-sadyatsya-a-kakie-net>
19. Єжова О. В., Гур'янова О. В., Технологія оброблення швейних виробів. Навч. посіб. Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2013. – 236 с.
20. Стандарт ISO 5084 URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=86280
21. Основна тканина колекції URL: <https://oberon.com.ua/ua/product/favorite-navy.html>
22. Тканина компаньйон URL: <https://tk.ua/ua/product/dlya-doma/dlya-postelnogo-belya/183535.html>
23. Мельник М. Т. Індустрія моди. Навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра, 2017. – 264 с.
24. Білоусова Г.Г. та ін. Методи обробки швейних виробів. Навч. посіб. Київ: МВЦ «Медінформ», 2007. – 292 с.
25. Тканина підкладки URL: <https://tk.ua/ua/product/vse-tkani/trikotazh/184712.html>

- 26.Богданов Г. Г., Захожай З. В.. Еволюція матеріалів для одягу. Навч. посіб. Київ, 2009. – 280 с.
- 27.Бакан Л. А., Білоцька Л.Б., Лозовенко С.Ю., Полька Т.О. Ниткові з'єднання швейних виробів. Частина 1. Навч. посіб.. Київ: КНУТД, 2017. – 212 с.
- 28.Орловський Б.В., Абрінова Н.С..Технологічне обладнання галузі (швейне виробництво). Навч. посіб. Київ: КНУТД, 2013. – 285 с.
- 29.Славінська А. Л. Методи і способи антропометричних досліджень для проектування одягу. Монографія. Хмельницький: ХНУ, 2012. – 191 с.
- 30.Славінська А. Л. Методи типового проектування одягу. Навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2012. – 179 с.
- 31.Славінська А.Л. Методи типового проектування одягу. Навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2008. – 159 с.
- 32.Славінська А. Л., Сиротенко О.П. Практикум з проектування і конструктивного моделювання одягу Ч. 1: Проектування та технічне моделювання базових конструкцій одягу. Навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2016. – 267 с.
- 33.Славінська А.Л. Побудова лекал деталей одягу різного асортименту: Навч. посіб. Хмельницький: ТУП, 2002 – 142 с.
- 34.Слізков А. М., Щербань В. Ю., Краснитський С. М. Прогнозування фізико механічних властивостей текстильних матеріалів побутового призначення. Монографія. Київ: КНУТД, 2013. – 223 с.
- 35.Супрун Н.П., Орленко Л.В., Дрегуляс Е.П., Волинець Т.О. Конфекціювання матеріалів для одягу. Навч. посіб. Київ: Знання, 2005. – 159 с.
- 36.Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016-2010. URL: dkpp.rv.ua
- 37.Шовкомуд О. В. Головенко Т. М., Пуць В. С.. Устаткування швейної промисловості. Навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. – 280 с.
- 38.Орловський Б.В.. Роботизація швейного виробництва. Київ: Техніка, 1986. – 158 с.
- 39.Орловський Б.В., Щербань В.Ю. та ін. Ресурсоощадні технології та обладнання швейної та текстильної промисловості, частина 1. Київ, КНУТД, 2015. – 333 с.

40. Орловський Б.В., Щербань В.Ю. та ін. Ресурсоощадні технології та обладнання швейної та текстильної промисловості, частина 2. Київ, КНУТД, 2015. – 259 с.
41. Піщіков В.О., Орловський Б.В. «Проектування швейних машин». – Київ, Формат, 2007. – 302 с.
42. Aviv Segall, Jing Ren, Amir Vaxman, and Olga Sorkine-Hornung. Fabric Tessellation: Realizing Freeform Surfaces by Smocking. ACM Trans. Graph. 43, 4, Article 89 (July 2024), 2024. 20 pages
43. Березненко С. М., Водзінська О. І., Білоцька Л. Б., Донченко С. В.. Технології волого-теплого оброблення, клейових, зварних з'єднувань та хімізації у швейній галузі. Навч. посіб. – Київ, КНУТД, 2020. – 300 с.
44. Головенко Т. М., Назарчук Л. В., Шовкомуд О. В.. Основи технології виробів. Навч. посіб. – Луцьк, Луцький НТУ, 2020. – 265 с.
45. Лю Цзянсінь, Чепінська В. Г., Пашкевич К.Л. Об'ємне оздоблення як творче джерело розробки сучасних колекцій одягу. Наукові розробки молоді на сучасному етапі: зб. тез доп. XVIII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів, м. Київ, 18-19 квітня 2019 р., Київ, КНУТД, 2019. Т. 1. С. 99 – 100.